ದಶದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೇ ಮೋಹಗೊಳಿಸುವ, ಸುಂದರವಾದ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಒಡಗೂಡಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಭಕ್ತರ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದ ಗೋವಿಂದನನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಆವಾಹನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆವಾಹಿತನಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾದ್ಯ ಆಚಮನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಎಳೆ ತುಳಸಿಯಿಂದ ಸುಗಂಧಿ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಾಗಲೀ ದೇವಕೀ ಸುತನಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಈ ಗಂಧಪುಷ್ಪ ತುಳಸಿದಳಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಏರಿಸುವಾಗ ಕೇಶವ ನಾರಾಯಣಾದಿ ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕು ಭಗವನ್ನಾಮಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಪುಷ್ಪ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನಂತರ

ಮತ್ಸ್ಯೌ ನಮಃ **ಪರಶುರಾಮಾಯ ನಮಃ**
ಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ **ರಾಮಾಯ ನಮಃ**
ವರಾಹಾಯ ನಮಃ **ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ**
ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ **ಬಲರಾಮಾಯ ನಮಃ**
ವಾಮನಾಯ ನಮಃ **ಬುದ್ಧಾಯ ನಮಃ**
ಕಲ್ಕಿನೇ ನಮಃ

ಎಂದು ಭಗವಂತನ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತುಳಸಿ ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಅವನ ವಾಹನ ಹಾಗೂ ಲಾಂಚನಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ಓಂ ನಮೋ ಗರುಡಾಯ ಎಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ

ನಮೋ ಭಗವತೇ ತುಭ್ಯಂ
ಗರುಡಾಖ್ಯಾಚ್ಯುತ ವಾಹನ

ಎಂದು ಗರುಡನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ನಮಃ ಶಂಖಾಯ ಚಕ್ರಾಯ ಗದಾಯೈ ಚ ನಮೋ ನಮಃ
ನಮಃ ಪದ್ಮಾಯ ಖಡ್ಗಾಯ ನಂದಕಾಯ ನಮೋ ನಮಃ

ಹೀಗೆ ಭಗವಂತನ ವಾಹನವಾದ ಗರುಡನನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಆಯುಧ ಚಿಹ್ನಗಳಾದ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದಾ ಪದ್ಮ ನಂದಕಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸೈದು. ಅನಂತರ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಪ ಮಾಡಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಅನ್ನವನ್ನು ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೋವಿಂದನಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಧೂಪ, ದೀಪ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ ಹಾಕಿದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯ ಸುಗಂಧಿ ಮಸಾಲೆ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಶಂಖದಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಶಂಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವಾಗ

ಜನಾರ್ದನ ಜಗದ್ಬಂಧೋ ಶರಣಾಗತ ಪಾಲಕ ।
ತ್ವದ್ದಾ ಸದಾಸ ದಾಸತ್ವಂ ದಾಸಸ್ಯ ದೇಹಿ ಮೇ ಪ್ರಭೋ ॥

ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಕನೂ ಲೋಕ ಬಂಧುವೂ ಆದ ಜನಾರ್ದನನೇ ನಿನ್ನ ದಾಸನಾದ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ದಾಸರ ದಾಸರ ದಾಸತ್ವವನ್ನು ನೀಡು.

ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶಂಖದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಕಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ನೀರಿನಿಂದ ಅರತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿ ಬಳಿಕ ತಾನು ಸ್ವಯಂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ.

ಅನಂತರ ತುಳಸಿಯ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ

ಅಲಂಕೃತೋ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸನ್ನೋ ನ ದದಾತಿ ಕಿಂಃ ।
ತತಸ್ತು ವೈದಿಕೈರ್ಮಂತ್ರೈಃ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನಂ ॥

ಹೀಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಆವಾಹನ, ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾದ್ಯ, ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನ ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ಸಮರ್ಪಣಾದಿಗಳನ್ನು ಗೈದು, ಶಂಖ ಭ್ರಮಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದೇವರ ಎದುರು ಕೇಶವನ ಮುಂದೆ ದಂಡ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಏಳು ಸಲ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಅವನ ದೇಹದೊಳಗಿನ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುವವು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಅನಂತರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೇ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾನವನು ಕಲ್ಪಪರ್ಯಂತರ ಹರಿಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ದೇವರಿಗೆ ಏರಿಸಿದ ಹೂ ತುಳಸಿ ಮುಂತಾದ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಷ್ಣು ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಪಾಡೇನು?

ನಾರಾಯಣ ಜಗದ್ರೂಪ ಗಚ್ಛ ಧಾಮ ಜಗತ್ಪತೇ ।
ಯಚ್ಛ ದೇವ ನಿಜಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರಸನ್ನೋಭವ ಸರ್ವದಾ ॥

ಎಂದು ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ

ಯೇಯಂ ಶಕ್ತ್ಯಾಚ ದೇವೇಂದ್ರ ತಪಃಪೂಜಾ ಕೃತಾಮಯಾ
ಅಚ್ಛಿದ್ರಾऽಸ್ತು ಜಗನ್ನಾಥ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾಜ್ಜಗನ್ಮಯ

ಜಗದ್ರೂಪಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನೇ, ನೀನು ನಿನ್ನ ವೈಕುಂಠಧಾಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಬಹುದು. ದಿವ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡು. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು. ನಾನು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಜಗದ್ರೂಪಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನೇ, ನಾನು ಈ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನ ಈ ಪೂಜೆಯು ಅಚ್ಛಿದ್ರವಾಗಲಿ.

ಹೀಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತತಃ ಪಾದೋದಕಂ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಮಹದ್‌ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಾತ್ಮನಃ ।
ಸಮಸ್ತ ಪಾತಕ ಧ್ವಂಸಿ ಗೃಹ್ಣೀಯಾತ್ ಭಕ್ತಿ ಭಾವತಃ ॥

ಅನಂತರ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾದ ತೊಳೆದು ಪವಿತ್ರವಾದ, ಸರ್ವಪಾಪಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಹನಿಯಷ್ಟಾದರೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾದೋದಕವನ್ನು ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಿದವ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾದತೀರ್ಥ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವರಿಗೆ ಅಕಾಲ ಮರಣ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಧಿವ್ಯಾಧಿಗಳ ಭಯವಿಲ್ಲ.

ಪಾಪವ್ಯಾಧಿ ವಿನಾಶಾರ್ಥಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದೋದಕೌಷಧಂ
ಪಾಪಿನೋಽಪಿ ನರಾಸ್ತೇ ಚ ಪಿಬಂತು ಪ್ರತಿವಾಸರಂ ॥

ಪಾಪ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳ ವಿನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ಪಾದೋದಕವು ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಔಷಧವಿದ್ದಂತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಾಪಿಗಳೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿದಿನವು ಪಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇಬೇಕು.

ಭುಂಜತೋ ಹರಿನ್ನೈವೇದ್ಯಂ ದಾಸೀವದ್ವಶಗಾ ಭವೇತ್
ಮುಕ್ತಿಭೂಮಿಃ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ದೈವತೈರಪಿ ದುರ್ಲಭಾ ॥

ಹರಿಯ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಊಟಮಾಡುವ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯು ದಾಸಿಯಂತೆ ವಶವಾಗುವದು. ಈ ಮುಕ್ತಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ದುರ್ಲಭ.

ಹೀಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ದೇವರನ್ನು, ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೂ ಭಕ್ತಿ ಒಂದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥ. ಆದುದರಿಂದ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹರಿಯ ಭಕ್ತಿಯೇ ಮೂಲ. ಆ ಭಕ್ತಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಯೇ ಮೂಲ ಆದುದರಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿರಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ. ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನಂತೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಮುಂದೆ ತಾನಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಮರವು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪೂಜಾರೂಪವಾದ ಹರಿಯ ಆರಾಧನೆಯೇ ಮೂಲ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅಕ್ಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದ್ದಷ್ಟು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಸಾಮಗ್ರಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಬರೇ ನೀರಿನಿಂದಾದರೂ ಅಭಿಷೇಕ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾದ್ಯ, ಆಸನ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿಂದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ತಪ್ಪದೇ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪೂಜಾರೂಪವಾದ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾನವರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೪ರ ಕ್ರಿಯಾಯೋಗಸಾರ ಖಂಡ
ಹರಿಯ ಪೂಜೆಯ ವಿಧಾನ ಎಂಬ ಹನ್ನೊಂದನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಧನಂಜಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಆಖ್ಯಾನ | ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨

ವೇದವ್ಯಾಸ:- ಫಾಲ್ಗುಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಿನ ಉಂಡೆ, ಹಾಲಿನ ವಡೆ, ಶ್ರೀಖಂಡ, ಹಣ್ಣು, ಸಕ್ಕರೆ, ಬೋರೆ ಹಣ್ಣು, ದಾಳಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಚೈತ್ರಮಾಸದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಜೇನುತುಪ್ಪದಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಕಿಂಶುಕ ತಿಲಕ, ನೆಲ್ಲಿಯ ಎಲೆ, ಮಾವಿನ ಚಿಗುರು, ವಾಸಂತಿಕುಸುಮ, ಬಕುಲಪುಷ್ಪ ಮುಂತಾದ ಹೂಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ನೈವೇದ್ಯ ಚೈತ್ರಮಾಸದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹರಿಪ್ರೀತಿಕರ. ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟಿನ ಉಂಡೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೋಪಾಲನಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ವೈಶಾಖಮಾಸದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನು, ಎಣ್ಣೆ, ಮೈಥುನ, ಪರಾನ್ನ, ಎರಡುಹೊತ್ತು ಊಟ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ವಿಧಿಯಿಂದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು, ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಹೂವಿನಿಂದ ಸುಗಂಧಿತವಾದ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ದವನದ ಮಾಲೆ ಮಾಡಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು. ಅಕ್ಕಿ ಪಾಯಸ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವೈಶಾಖಮಾಸದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು.

ವೈಶಾಖಮಾಸವು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾಸ. ಈ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಹರಿಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆರುವರ್ಷ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪುಣ್ಯಬರುವದು. ವೈಶಾಖಮಾಸದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥರೂಪಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಹರಿಪ್ರೀತಿಯಾಗುವದು. ಅರಳೆಯ ಮರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಕ್ಕು ನೀರುಹಾಕಿದರೂ ಮನುಷ್ಯನ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಶ್ವತ್ಥಗಿಡದ ಕೆಳಗೆ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿದರೆ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಪ್ರನಸ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ಧರ್ಮಕರ್ಮ ಮಾಡಿದಾಗ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕಗಳಾದರೂ ಪೂರ್ಣಫಲ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೇ ಪೂಜಿಸಿದಂತೆ.

ಅಶ್ವತ್ಥಂ ಪೂಜಯೇದ್ಯಸ್ತು ಸ ಯೇವ ವಿಷ್ಣು ಪೂಜಕಃ
ಅಶ್ವತ್ಥ ಮೂರ್ತಿಭಗವಾನ್ ಸ್ವಯಮೇವದಯತೋ ದ್ವಿಜ ॥

ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಸ್ವಯಂ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಶ್ವತ್ಥ ಪೂಜಕ ವಿಷ್ಣುಪೂಜಕ. ಅಶ್ವತ್ಥಮರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನು ಘೋರ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ, ಗುರುತಲ್ಪಗಮನ, ಸುರಾಪಾನ, ಸುವರ್ಣ ಚೌರ್ಯ, ಗೋಹತ್ಯೆ, ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯೆ, ಶರಣಾಗತಹತ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ಘೋರಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪಾಪವು ಅಶ್ವತ್ಥಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವದರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಖ್ಯಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧನಂಜಯ ಎಂಬ ಓರ್ವ ಹರಿಭಕ್ತ ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಮಾತನಾಡಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಹಿಂಸೆ ದಂಭ ಮದ ಮುಂತಾದ ದುರ್ಗುಣಗಳು ಅವನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಭಕ್ತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಏನೋ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅವನ ದ್ರವ್ಯವೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಹರಿಭಕ್ತನಾದ ಆ ಧನಂಜಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತನ್ನ ಪೂಜೆ ಜಪ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಿದ ದ್ರವ್ಯವೆಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದರೂ ಅವನಿಗೆ ದುಃಖವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸಶ್ರದ್ಧನಾಗಿ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ.

ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ ಅವನ ಭಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗದೇ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಶ್ರೀಹರಿ ಅವನಿಗೆ ಬಂಧು ಬಳಗದವರಿಂದ ವಿರೋಧ ವೈಮನಸ್ಸನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ. ಆ ಎಲ್ಲ ಬಾಂಧವರೂ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸತೊಡಗಿದರು. ಆದರೂ ಆ ಧನಂಜಯ ಖಿನ್ನ ವಿಷಣ್ಣನಾಗದೇ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹರಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಅಧಿಕ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದ. ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನ, ಅವಾಹನ, ಆರಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರ ನಿಂದಾ ಹಾಗೂ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಉಂಟಾದ ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಹರಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ.

ಅನಂತರ ಅವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲೆಂದು ಪರಮಾತ್ಮ ಅವನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಆ ಧನಂಜಯ ನಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಿದ. ಅವನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಈ ತಂದೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೆಲಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಧನಂಜಯನ ದೇವತಾರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ ಹರಿ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಉದಾಸೀನತೆ ತಾತ್ಸಾರಭಾವನೆ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅವನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ಅರ್ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ.

ಮುಂದೆ ಒಂದು ದಿನ ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಅವನ ಮಡದಿಯೂ ಕೂಡ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿತಳಾಗಿ ಇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಈಗ ಧನಂಜಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾಕಿ. ಆದರೂ ಅವನು ತನ್ನ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಹರಿ ಪೂಜೆ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ ಮಂತಾದ ಧರ್ಮಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ತನಗೆ ಬಂದ ಆಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಧನಂಜಯನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಅವನಿಗೆ ಹೊದೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿಹೊತ್ತಿಸಿ ಚಳಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಆಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾಯಿತು ದೇಹದಲ್ಲಿ. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷದ ಒಂದು ಟೊಂಗೆಯನ್ನು ಕಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಅಶ್ವತ್ಥಮರದಲ್ಲಿ ನೆಲಿಸಿದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಲು ಹೊರಬಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ ಧನಂಜಯ. ಕಮಲದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರವುಳ್ಳ ಚತುರ್ಭುಜನಾದ ವಿಷ್ಣುವು

ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಶಂಖಚಕ್ರಾದಿ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮೂರ್ತಿಮಂತನಾಗಿ ಹೊರಡುವ ಸನ್ನಾಹದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಧನಂಜಯನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಆನಂದಬಾಷ್ಪಗಳು ಉದುರತೊಡಗಿದವು. ಭಕ್ತಿ ಮೃದುಲವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಧನಂಜಯನು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದ.

ಧನಂಜಯ:-

ಹರೇ ಮುರಾರೇ ಜಗದೇಕನಾಥ ಗೋವಿಂದ ದಾಮೋದರ ಮಾಧವೇತಿ ।
ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ಕೇಶವ ಕೇಶಿಶತ್ರೋ ನಾರಾಯಣಾನಂತ ವಿಭೋ ಪ್ರಸೀದ ॥

ಹರಿ, ಮುರಾರಿ, ಗೋವಿಂದ, ದಾಮೋದರ, ಮಾಧವ, ಕೇಶವ, ನಾರಾಯಣ, ಅನಂತ, ಜಗನ್ನಾಥ, ಕೇಶಿ ಶತ್ರು, ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ನಾಮಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ಪ್ರಭುವೇ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು.

ದತ್ವಾ ಸ್ವೀಯಾಂ ಕಸ್ಯಚಿದೀಶ ವಿಷ್ಣೋ
ಭಕ್ತಿಂ ಹರಸ್ಯಚ್ಯುತ ದೇಹ ಸಂಸ್ಥಾಂ ॥
ಶ್ರಿಯಂ ಸಮೂದಾಯ ಮುಧಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯೆ ।
ಭಕ್ತಿಃ ಪ್ರದತ್ತಾ ಮಹತಃ ಸುಧನ್ಯಾ ॥

ಸ್ವಾಮಿ, ನೀನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕಿತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಯದ್ಯಪ್ಯಹಂ ದುಃಖವತಾಂ ವರಿಷ್ಠೋ ಮನ್ಯೇತಥಾಪೀಂದ್ರ ವಿವಾದ್ಯ ವಿಷ್ಣೋ ।
ಆತ್ಮಾನಮಾತ್ಮಾ ಜಗತಾಂ ಭವಂತಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸಮೀಕ್ಷೆऽದ್ಯ ಮಮೇಕ್ಷಣಾಭ್ಯಾಂ॥

ನಾನೇನೋ ಈಗ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿ. ಆದರೂ ದೇವೇಂದ್ರನಂತೆ ಮಹಾಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ ಎಂದೇ ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಇಂದು ನನ್ನ ಇದೇ ಈ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಆಗಿ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ.

ಪೂಜಾಂ ತವಾಲ್ಪಾಮಪಿವೇದ್ಮಿನಾಹಂ ದ್ರವ್ಯಂ ಕದಾಪಿ ನ ದದಾಮಿ ತುಭ್ಯಂ
ತಥಾಪಿ ಚಾಗ್ರೇ ಮಮ ಮೂರ್ತಿಮಾಸಿಸ್ತ್ವಂ ದೃಷ್ಟೋऽಸಿ ಮೇ ಕೇಶವ
ಏಕ ಪೂಜ್ಯಃ ॥

ಸ್ವಾಮಿ, ಕೇಶವ ನಿನ್ನ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ತಿಳಿಯೆನು. ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ದರಿದ್ರನಾದ ನಾನು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ದಾನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನೀನು ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಈಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗೋಚರನಾಗಿರುವೆ. ನನಗೆ ಈಗ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರಮ ಪೂಜನೀಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಕೇಶವನು ಒಬ್ಬನೇ.

ದತ್ತಸ್ತ್ವಯಾಯಂ ಮಮ ಭಕ್ತಿ ವೃಷೋಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮತ್ರಯಯೇವ ಸೋಽಯಮ್ ।
ತ್ವದ್ದರ್ಶನಾಂಭೋಮಯ ವೃಷ್ಟಿಸಿಕ್ತಃ ಪ್ರಭೋಽದ್ಯ ಕೈವಲ್ಯಫಲಂ ದಧಾರ ॥

ಪ್ರಭು, ನೀನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಗಳ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಈ ಭಕ್ತಿಯ ವೃಕ್ಷವು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ರೂಪವಾದ ಅನುಗ್ರಹದ ನೀರಿನಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದು ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷರೂಪ ಫಲವನ್ನೇ ನೀಡುತ್ತಲಿದೆ.

ವ್ಯಾಸ:- ಹೀಗೆ ಧನಂಜಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಜಗನ್ನಾಥನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಕೈ ಒಡಿದು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ.

ಧನಂಜಯ:- ಜಗದೊಡೆಯ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ನಿನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಳಿಗೆಲ್ಲವೂ ಭಯಂಕರ ಗಾಯಗಳಾಗಿ ನೆತ್ತರ ಬಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ನಿನಗೆ ಹೀಗೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಚಾವಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದವರು ಯಾರು? ದುಷ್ಟರೂ ಪಾಪಿಷ್ಠರೂ ಆದ ದುರುಳ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹನನ ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮರ್ಥರು? ಪ್ರಭು ನನಗಂತೂ ಇದು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಹರಿ:- ವತ್ಸಾ, ನೀನು ನುಡಿದದ್ದು ನಿಜ. ಯಾವ ದಾನವನಾಗಲಿ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಲೀ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ನೀನೇ ಇದೀಗ ಕೋಡಲಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದೆ. ನೀನು ಇದೀಗ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಕುಠಾರದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷದ ಟೊಂಗೆಯನ್ನು ಕಡಿದೆಯಷ್ಟೇ ! ಅಶ್ವತ್ಥಮೂರ್ತಿಯೇ ನಾನು. ನೀನು ಕುಠಾರದಿಂದ ಅರಳೆಯ ಮರಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಪೆಟ್ಟು ನನ್ನ ಮೈಗೆ ತಗಲಿ ನೆತ್ತರ ಸುರಿಯುತ್ತಲಿದೆ.

ವ್ಯಾಸ:- ನಾರಾಯಣನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಧನಂಜಯ ಹೆದರಿ ನಡುಗತೊಡಗಿದ. ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಹಳಿದುಕೊಂಡ.

ಧನಂಜಯ:- ದಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮನಾದ ನನಗೆ. ನಾನು ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠ. ಮೂರು ಲೋಕದ ಒಡೆಯನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಎಂಥ ಅಘಾತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ? ಎಲ್ಲ ದುಃಖವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾನು ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಇದ್ದರೂ ಸತ್ತಂತೆಯೇ. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಜಪ ಮಾಡಿದರೇನು? ಭಗವಂತ ನನ್ನಿಂದ ಸಂಕಟಪಡುವಂತಾಯಿತು. ನಾನು ಬದುಕಿಯೂ ಸತ್ತಂತೆಯೇ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲೆ ಕುಠಾರಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದ ನಾನು ಅಕ್ಷಮ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಈಗ ಅದೇ ಕುಠಾರದಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಪ್ರಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಹರಿಪ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ನಿಶಿತವಾದ ಆ ಕುಠಾರದಿಂದ ತನ್ನ ಕತ್ತನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲು ಹೊರಟ ಆ ಧನಂಜಯ. ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತ ಆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನು ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಕಿತ್ತಿಕೊಂಡ ಆ ಕುಠಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೇಳಿದ.

ಶ್ರೀಹರಿ:- ವತ್ಸ, ಇಂಥ ಘೋರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುವೆ? ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾನು ಪ್ರೀತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದೇ? ಬೇಡಿಕೋ. ವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಧನಂಜಯ:- ಪ್ರಭು, ಅಶ್ವತ್ಥರೂಪಿಯಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಕ್ರೂರನಾಗಿ ಘೋರ ಕುಠಾರದಿಂದ ಏಟು ಹಾಕಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಈಗ ಮೈತುಂಬ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ನಿನ್ನ ವರದಿಂದ ಈಗ ನನ್ನ ಪ್ರಹಾರದ ಒಂದೂ ಗಾಯವೂ ನಿನ್ನ ಮೈ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯಬಾರದು. ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀಹರಿ:- ಮಗು, ನೀನು ತಿಳಿಯದೇ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಜ್ಞಾತಕೃತವಾದ ಈ ನಿನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ನಾನು ಮನ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಭಕ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವದು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳು.

ಧನಂಜಯ:- ಭಗವನ್, ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯು ಉಳಿಯಲಿ. ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯಲಿ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ವರ ಬೇಡ.

ವ್ಯಾಸ:- ಧನಂಜಯನ ಈ ಭಕ್ತಿರಸದಿಂದ ಸಿಕ್ತವಾದ ಮುಕ್ತಾಫಲದಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಮಪ್ರೀತನಾಗಿ ಆ ಕೇಶವನು ತನ್ನ ಕೊರಳೊಳಗಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಧನಂಜಯನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ತಂದೆ ಮಗನನ್ನು ತಕ್ಕೈಸುವಂತೆ ಆ ಧನಂಜಯನನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ.

ಶ್ರೀಹರಿ:- ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ನೀನು ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತ. ನನ್ನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನಿನಗೆ ಬೇಗನೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸುಖಸೌಭಾಗ್ಯಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ನೀನು ಅಶ್ವತ್ಥ ರೂಪಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ನಿರಂತರವೂ ಬಿಟ್ಟೂಬಿಡದೇ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡು. ನಾನು ನಿನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದೃಶ್ಯನಾದ. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೊರಳಲ್ಲಿಯ ಕಂಠಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅವನ ಕರಕಮಲದಿಂದಲೇ ಪಡೆದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತಾನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ. ಭಗವಂತನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವನ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಕುಬೇರ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಕುಬೇರ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೋಶಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಒಟ್ಟಿದ. ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಬಂದು ಧನಂಜಯನಿಗಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಭವ್ಯವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ದಾಸ ದಾಸಿಯರು ಧನಂಜಯನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಹೊರಗೆ ಅವನ ಅರಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಐರಾವತದಂಥ ಅನೇಕ ಆನೆಗಳು ಝೂಲಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ ಸೌಧದ ಹಿಂಬದಿಯ ಲಾಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುದುರೆಗಳು ಕೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಿಂದೆ ದಟ್ಟ ದರಿದ್ರ ಎಂದು ಇವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಎಲ್ಲ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರೂ ಈಗ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಗಂಡನನ್ನು ದರಿದ್ರ ಎಂದು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ತವರುಮನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಮಡದಿ ''ತನ್ನ ಪತಿ ಕುಬೇರನಂತೆ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶನಾಗಿದ್ದಾನೆ'' ಎಂದು ಕೇಳಿ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದಳು. ಇದು ನನ್ನ ಮನೆ. ನಾನೇ

ಮನೆಯ ಒಡತಿ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಮನ ಬಂದ ಕಡೆ ಚದುರಿ ಹೋಗಿ ನೆಲಿಸಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ತಂದೆಯ ಇಂದ್ರ ಸದೃಶವಾದ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಾವೇ ಭಾಗೀದಾರರು ಎಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲರೂ ಧನಂಜಯನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸುರಿಸುವವರೇ. ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಬೀರುವವರೇ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಂಧು ಬಾಂಧವರು ತೊರೆದು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಶೂನ್ಯ ಸ್ಮಶಾನದಂತೆ ಆಗಿರುವ ಆ ಮನೆ ನಂದಗೋಕುಲದಂತೆ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರಿಂದ ತುಂಬಿ ಆನಂದಮಂದಿರವಾಯಿತು. ಧನಂಜಯನು ಹಿಂದಿನದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಬಂಧು ಬಳಗದವರನ್ನೂ ಆದರಿಸಿ ಅವರೆಲ್ಲರೊಡನೆ ಚಿಕ್ಕಂದದಿಂದ ನಗುತ್ತ ನಲಿಯುತ್ತ ಸಂಸಾರದ ಸುಖವನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಯದಿಂದ ಬದುಕಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಅನುಭವಿಸಿದ. ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಆ ಮನೆ ಇಂದ್ರಭವನದಂತೆ ಆನಂದಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಹರ್ಷರಸದ ಹೊನಲು ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದ ಹಾಲು ಜೇನಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರತು ಆನಂದ ಮಂದಾಕಿನಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಬಹುಕಾಲ ಭಾಗ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಗಳಿಂದ ಭೋಗಜೀವನವನ್ನು ಬದುಕಿ, ಇರುವವರೆಗೂ ಇಹಲೋಕದ ಸುಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಭಗವದನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕುಟುಂಬವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಆ ಧನಂಜಯ.

ವೇದವ್ಯಾಸ:- ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮಹಾವಿಷ್ಣುನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಇದ್ದಂತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಇಡುವವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಅಶುಭವು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷದ ಸೇವೆಯನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಧ್ಯಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುವನರೋತ್ತಮನಿಗೆ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಆ ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣನು ತನ್ನ ಪರಮಪದವನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೪ರ ಕ್ರಿಯಾಯೋಗಸಾರ ಖಂಡ
ಧನಂಜಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಆಖ್ಯಾನ ಎಂಬ ಹನ್ನೆರಡನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ಪ್ರಜಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬೇಡರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೩

ವೇದವ್ಯಾಸ:- ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ತಣ್ಣಗಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಗಂಧವಾದ ನೆಲ್ಲೀಕಾಯಿಯ ಚೂರ್ಣದಿಂದ ದೇವರ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ತಿಕ್ಕಿ ಮೊದಲು ಮೈಗೆ ಪೂಸಿದ ಎಣ್ಣೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿಳಿಯ ಚಾಮರಗಳನ್ನು ಬೀಸಬೇಕು. ನವಿಲು ಗರಿಯ ಬೀಸಣಿಕೆಯಿಂದ ಗಾಳಿ ಹಾಕಬೇಕು. ತಾಳೆ ಮರದ ಎಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬೀಸಣಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಬೀಸಬೇಕು. ಸುಗಂಧಿಯಾದ ಗಂಧದಿಂದಲೂ ಚಂದನದಿಂದಲೂ ವಿಗ್ರಹದ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಲೇಪನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅರಳಿದ ಹೂಗಳುಳ್ಳ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ತುಳಸಿಯ ಬನದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ. ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಗಾಳಿ ತೀಡುವ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲತಾಮಂಟಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ

ಅದರಲ್ಲಿ ಭಗವನ್ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಹಸುರು ಪಾದರಿ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಗ್ರೀಷ್ಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಏರಿಸಿದವನು ಮರುಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇದರಂತೆ ರತ್ನದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಪತಿಯ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದವನೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ ಶೃಂಗರಿಸಿದವನೂ ಮುಂದೆ ಹರಿಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಣಿ ಮೌಕ್ತಿಕಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆನಂದದಿಂದ ನಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬೇಸಿಗೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ದಪ್ಪ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಬಾರದು. ತೆಳ್ಳಗಿನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಡಿಸಿ ಹೊದಿಸಬೇಕು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಿಸಬೇಕು.

ಆಷಾಢ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕೆನೆ ಮೊಸರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಅನಂತರ ಶುದ್ಧೋದಕದಿಂದ ತೊಳೆದು, ಕದಂಬಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಕಡಹದ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಹರಿಯನ್ನೂ ಮಂಟಪವನ್ನೂ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕೇದಿಗೆಯ ಹೂಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆಷಾಢಮಾಸದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಹಲಸಿನ ಕಾಯಿಯ ತೊಳೆಗಳನ್ನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕರಿದು ನೈವೇದ್ಯ ನೀಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮೊಸರನ್ನ, ಬೆಣ್ಣೆ ನೈವೇದ್ಯವು ಹರಿ ಪ್ರೀತಿಕಾರಕ. ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮಾಲತಿ, ಶೇಫಾಲಿಕಾ ಬಕುಲ, ಕುರಬಕ, ಕದಂಬ, ಗುಲಾಬಿ ಮುಂತಾದ ಹೂಗಳಿಂದ ಹರಿಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಭತ್ತರಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಬೇಕು.

ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನೊಣ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಇದ್ದ ಹಳೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೈಯಬೇಕು. ಮುರುಕುಬಾಗಿಲು, ಸರಿದ ಜಂತಿ, ಕುಸಿಯುವ ಚಪ್ಪರ, ಬೀಳಲಿಕ್ಕಾದ ಗೋಡೆಗಳುಳ್ಳ ಸೋರುವ ಜೀರ್ಣವಾದ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮಳೆನೀರಿನಿಂದ ಕೆಸರಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಬಾರದು. ಹೊಸಮನೆ ಹೊಸ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಬೆಳಕಿನಕಿಂಡಿಗಳಿಂದ ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ಬೆಳದಿಂಗಳು ಹರಿದು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಗ್ಗುಳ, ದಶಾಂಗ, ಮುಂತಾದ ಧೂಪಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೊಣ, ಗುಂಗಾಡು, ನುಶಿ, ಸೊಳ್ಳೆ, ಮುಂತಾದ ಕೀಟಗಳ ಕಾಟ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ ಕಟ್ಟಿ, ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿ ಭಗವಂತನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಶಯನೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಕಲ್ಹಾರಪುಷ್ಪದಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ ಕೇದಿಗೆ ಹೂಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ದೇವರಿಗೆ ಏರಿಸಬಾರದು. ಪಕ್ವವಾದ ತಾಳೆಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ಹಾಲುತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಬೆರಿಸಿ ತಾಳೆಯ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಬೀಸಿ ಮಾಡಿದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಮುದ್ದೆ ಅಥವಾ ಉಂಡೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ತಿನ್ನಬಾರದು. ರಾತ್ರಿ ಊಟಮಾಡಬಾರದು.

ಅಶ್ವೀನ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಿಯಾದ ಸಿಹಿನೀರನ್ನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಏಕವಸ್ತ್ರೇಣ ರಾಜೇಂದ್ರ, ನ ಕುರ್ಯಾತ್ ಪೂಜನಂ ಹರೇಃ ।
ಕುರ್ಯಾದ್ವಾಪಿ ತಥಾ ಪೂಜಾಂ ನ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಚ ಕೇಶವಃ ॥

ಒಂಟಿ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅಥವಾ ಒಗೆದು ಶುದ್ಧ ಮಾಡದ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಚಂಡಿಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಕಸ ಬಳಿದು ಸಾರಿಸಿ ರಂಗವಲ್ಲಿ ಹಾಕದೇ ಇರುವ ಅಸಂಸ್ಕೃತಗೃಹದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾವದೇ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ತಿಲಕಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹಸಿರು ಹಣೆಯಿಂದ ಮಾಡಬಾರದು. ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ತುಳಸಿಯ ಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ನಾನನಂತರ ಗೋಪೀಚಂದನದಿಂದ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರ ಧಾರಣ, ಶಂಖ ಚಕ್ರಾದಿ ಧಾರಣವು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ.

ಸ್ನಾನಂ ದೇವಾರ್ಚನಂ ಚೈವ ದಾನಂ ಚ ಪಿತೃಪೂಜನಂ ।
ತಿಲಕೇನ ವಿನಾ ವಿಪ್ರ ಕುರುತೇ ನ ವಿಚಕ್ಷಣಃ ॥

ಸ್ನಾನ, ದೇವರ ಪೂಜೆ, ದಾನ, ಪಿತೃಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವೇಕಿಗಳಾದವರು ತಿಲಕವಿಲ್ಲದೇ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೃಷ್ಣನ ಆಯುಧವಾದ ಶಂಖ ಚಕ್ರಾದಿ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಅಂಕಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳೂ ಅಕ್ಷಯ ಫಲಪ್ರದವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಲಾಂಛನಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮಾನವರನ್ನು ನೋಡಿ ಭೂತ, ಪ್ರೇತ, ರಾಕ್ಷಸ, ದುಷ್ಟಗ್ರಹ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕಾಮಣಿ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳು ಕೂಡ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಆಶ್ವೀನ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕರಕಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಏರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದವರ ಸಂತತಿಯು ಕರಕಿಯಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ತೀಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ದಾಮೋದರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಾಂಸ ಮೈಥುನಗಳನ್ನು ಕಾರ್ತೀಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಕಾರ್ತೀಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನ, ಹರಿಷ್ಯಾನ್ನಭೋಜನ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಇವು ಮೂರನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟ, ಪರಾನ್ನ, ಎಣ್ಣೆ ಮೂರನ್ನು ವರ್ಜಿಸಬೇಕು. ದಾಮೋದರನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ತೀಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದೀಪ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಇವನೊಬ್ಬ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಎಂದು ದೇವತೆಗಳು ಹೊಗಳಿ ಅವನನ್ನು ಆಶೀರ್ವಾದಿಸುವರು. ಕಾರ್ತೀಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಂದಾದೀಪವನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ತೀಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ತುಳಿಸಿ ಏರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಅಶ್ವಮೇಧ ಮಾಡಿದ್ದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಕಮಲದ ಹೂಗಳನ್ನು ಕಾರ್ತೀಕದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪೂರ್ಣ ಅನುಗ್ರಹ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕಾರ್ತೀಕದಲ್ಲಿ ಕಮಲ ಪುಷ್ಪದಿಂದ ಕಮಲನಾಭನ

ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡದವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಮಲಾದೇವಿಯೆನಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿಲ್ಲಲಾರಳು. ಕಮಲದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೇಶವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಚತುರ್ವೇದ ಪಾರಂಗತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಮಲದಂಥ ಹೂ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗೇ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಮಪುಷ್ಪವನ್ನು ಗೋವಿಂದನಿಗೆ ಏರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದವನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತನಾದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇದ್ದ. ಅವನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಗುರುಹಿರಿಯರ ಆರಾಧನೆಯನ್ನೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೂರು ಕಾರ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಬಿಡದೇ ಪ್ರತಿದಿನ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ. ಹೆರವರ ಹಣ ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ವಿಷ. ಪರಸ್ತ್ರೀಯೆಂದರೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಸ್ವರೂಪ. ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಪರಮಾನಂದ. ಅವನು ಮಾಡದ ಯಜ್ಞ, ವ್ರತ, ಉಪವಾಸ, ಜಪ, ತಪ, ಪೂಜೆ ಒಂದೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹರಿಯ ಪಾದವೆಂಬ ತಾವರೆಯಲ್ಲಿ ದುಂಬಿಯಂತೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ಆಸಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿಯೂ ಅವನು ಉದಾಸೀನ. ಹರಿಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ವದಾ ಲೀನ.

ಒಂದು ದಿನ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಬಂದಿತು. ''ನಾನು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗಿದ್ದೆ? ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದೆ? ನನಗೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾವು ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು? ನಾನು ಯಾವ ಜಾತಿಯವನಾಗಿದ್ದೆ? ಈಗ ಇಂದು ಇಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜನ್ಮ ಬರಲು ನಾನು ಯಾವ ಪುಣ್ಯ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆ?''

ಹೀಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತವು. ಕುಳಿತಾಗ ನಿಂತಾಗಲೆಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವನ ತಲೆ ತಿನ್ನತೊಡಗಿತು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕದೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೊಳಲಿದ. ತಿಳಿಯದೇ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟ. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ತನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಹಾದೇವರನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ.

ಪ್ರಜಾಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ-

ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಮಹಾದೇವ ನಮಸ್ತೇ ಪರಮೇಶ್ವರ ।
ನಮಸ್ತೇ ಶಂಕರೇಶಾನ ನಮಸ್ತೇ ವರದ ಪ್ರಭೋ ॥
ನಮಸ್ತೇ ಜ್ಞಾನರೂಪಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಜ್ಞಾನದಾಯಿನೇ ।
ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಹೃದಂಬುಜ ನಿವಾಸಿನೇ ॥

ಜ್ಞಾನರೂಪಿಯೂ ಜ್ಞಾನದಾಯಕನೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೃದಯ ಕಮಲದಿ ವಾಸಿಸುವವನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಜಗತ್ಸ್ರಷ್ಟ್ರೇ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಜಗತ್ಪಿತ್ರೇ ನಮೋ ನಮಃ ।
ನಮಃ ಸಂಹಾರ ಕರ್ತ್ರೇ ಚ ಪಶೂನಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ ॥

ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ರಕ್ಷಣೆ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವ ಪಶುಪತಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ತ್ರಿನೇತ್ರಾಯ ನಮಸ್ತೇ ವಹ್ನಿ ಚಕ್ಷುಷೇ
ನಮಸ್ತೇ ಚಂದ್ರನೇತ್ರಾಯ ಸೂರ್ಯನೇತ್ರಾಯ ವೈ ನಮಃ

ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯ ಅಗ್ನಿ ಎಂಬ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

''ನಮಸ್ತೇ ಭಸ್ಮಭೂಷಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಕೃತಿವಾಸಸೇ
ನಮೋಽಸ್ಥಿ ಮಾಲಿನೇ ತುಭ್ಯಂ ನೀಲಕಂಠಾಯ ಮೈ ನಮಃ ॥

ಆನೆಯ ತೊಗಲನ್ನು ಹೊದ್ದು ಮೂಳೆಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನೇ ಧರಿಸಿದ, ಭಸ್ಮ ಭೂಷಿತನಾದ ಕಪ್ಪು ಕೊರಳಿನ ನೀಲಕಂಠನಿಗೆ ವಂದನೆ.

ನಮಸ್ತೇ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಶೂಲಪಾಣಯೇ
ಕಂದರ್ಪದರ್ಪ ವಿಧ್ವಂಸ ಕಾರಿಣೇ ಭೀಮಮೂರ್ತಯೇ ॥

ಕಾಮನ ಗರ್ವವನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸಿದ ಐದು ಮುಖದ ಶೂಲಪಾಣಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ನಮಸ್ತೇ ದೇವ ದೇವಾಯ ನಮಸ್ತೇ ತ್ರಿಪುರಾರಯೇ
ಪಾರ್ವತೀಪತಯೇ ತುಭ್ಯಂ ನಮಸ್ತೇ ಭೀಮಮೂರ್ತಯೇ ॥

ದೇವತೆಗಳ ದೇವತೆಯೂ, ಭೀಷಣವಾದ ಆಕಾರವುಳ್ಳವನೂ, ತ್ರಿಪುರಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದವನೂ ಆದ ಪಾರ್ವತಿ ಪತಿಯೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಗಂಗಾಧರಾಯ ವೈ ತುಭ್ಯಂ ದಕ್ಷಯಜ್ಞ ವಿನಾಶಿನೇ
ಪ್ರೇತಾನಾಂ ಪತಯೇ ತುಭ್ಯಂ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಪಿನಾಕಿನೇ ॥

ಪಿನಾಕ ಎಂಬ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಂಥ, ಭೂತಪ್ರೇತಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಡೆಯನಾದ, ದಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಯಜ್ಞವನ್ನು ವಿಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿದ, ಗಂಗೆಯನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಧರಿಸಿದ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಪ್ರಜಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಮಹಾದೇವ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವನ್ನು ಇತ್ತ. ಆ ಪ್ರಜಾಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮಹೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತನಾದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ವಂದಿಸಿದ ಅವನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ,

ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಚ ಭಾಗ್ಯವಾನ್
ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಪ್ರಸೀದ ಪರಮೇಶ್ವರ

ಪರಮೇಶ್ವರ, ನಾನು ಇಂದು ಕೃತಾರ್ಥನು ಆದೆ. ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆ, ಧನ್ಯನಾದೆ. ಭಾಗ್ಯವಂತನಾದೆ. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ. ನಮೋ ನಮಃ

ಯನ್ನಾಮ ಸ್ಮರಣಾದೇವ ಮಹಾಪಾತಕಿನೋಪಿ ಚ
ಗಚ್ಛಂತಿ ಪರಮಂ ಸ್ಥಾನಂ ಸಮೀಕ್ಷೇ ತಮಹಂ ಪ್ರಭುಂ ॥

ಯಾವನ ನಾಮಸ್ಮರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಹಾಪಾಪಿಗಳೂ ಕೂಡ ದಿವ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವರೋ ಅಂಥ ಮಹಾಪ್ರಭು ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಆಗಿ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ.

ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥಿತ ಚಿತ್ತೇನ ಯೋ ದೃಶ್ಯಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ
ಪಶ್ಯಾಮಿ ತಮಹಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸಾಧ್ಯಂ ಕಿಮಪರಂ ಮಮ ॥

ಯಾವ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಧ್ಯಾನ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಕಾಣಲ್ಪಡುವನೋ ಅಂಥ ಮಹಾದೇವನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಇಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಆಗಿ ಈ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ನಾನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ?

ಯಂ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ದೇವೇಶಂ ದೇವಾ ಅಪಿ ಸವಾಸವಾಃ
ಪಶ್ಯಾಮಿ ತಮಹಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮಹಾಭಾಗ್ಯಮಿದಂ ಮಮ ॥

ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ಯಾವನನ್ನು ನೋಡಲಾರರೋ ಅಂಥ ದೇವತೆಗಳ ಒಡೆಯನಾದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನಾನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಆಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಅಹೋಭಾಗ್ಯ. ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾಗ್ಯ.

ಮಹಾದೇವ:- ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ, ನಿನ್ನ ಈ ಮಾತಿನಿಂದ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ ಏನಾದರೂ ವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಾನುಭಾವ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೋ.

ಪ್ರಜಾಬ್ರಾಹ್ಮಣ:- ಭಗವನ್, ದೇವದುರ್ಲಭನಾದ ನೀನು ನನಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಗೋಚರನಾಗಿರುವೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ವರಗಳು ಏಕೆ? ಆದರೂ ನೀನು ವರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಯಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರಿಸು. ನಾನು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗಿದ್ದೆ? ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆ? ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದೆ? ಹಿಂದಿನ ನನ್ನ ಯಾವ ಕರ್ಮಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜನ್ಮ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವೆಲ್ಲವೂ ದುಃಖದಾಯಕವೇ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಅನುಭವಿಸುವ ದುಃಖಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪಾಪಗಳೇ ಮೂಲ. ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗರ್ಭವಾಸದಂಥ ದುಃಖವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಂಥ ಘೋರ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುಭವಿಸಿದೆ? ಜನನ ಮರಣಾದಿ ಜಾಲದ ದುಃಖದಾವಾನಲದಿಂದ ದಂದಹ್ಯಮಾನವಾದ ಈ ಬಾಳಿನ ಬೆಂಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾಕೆ ಬಂದೆ? ಹೇಗೆ ಬಿದ್ದೆ? ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿಸು.

ಮಹಾದೇವ:- ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ, ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸಮಾಚಾರ ಅತಿ ಗೌಪ್ಯ, ಅದೊಂದು ದೇವರಹಸ್ಯ, ಆ ಗುಟ್ಟನ್ನು ರಟ್ಟು ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಭಕ್ತನಾದ ನೀನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಕಳೆದ ಬಾಳಿನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬ ಕಿರಾತಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾಡುಬೇಡನಾಗಿದ್ದೆ. ದಂಡಪಾಣಿ ಎಂದು ನಿನಗೆ ಆಗ ಹೆಸರು ಇದ್ದಿತು. ಆಗ ನಿನಗೆ ವಿವೇಕ ಎಂಬುದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪರಲೋಕದ ಭಯವಂತೂ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ದೌಷ್ಟ್ಯ ದುರಭಿಮಾನ ಎರಡೂ ಕೂಡಿದ್ದವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ. ಆಗ ನೀನು ಅತ್ಯಂತ ಕೀಳಾದ ಕಳ್ಳತನವನ್ನೇ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡೆ. ಚೌರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಚಾತುರ್ಯವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದರೂ

ನೀನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ದೋಚಿದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಧಿಡೀರನೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದೆ. ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಪದರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಅಪಾರ ಐಶ್ವರ್ಯ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೂ ತಲೆತಿರುಗಿಸಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹಿರಿಯ ಅಣ್ಣನಾದ ನಿನ್ನ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದರು. ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಹೋದರರು ಕಳವು, ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ ಹಿಂಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದರು. ನಿನಗೆ ಏಳು ಜನ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು, ಎಲ್ಲರೂ ಚೋರಕುಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೇ. ಆ ನಿನ್ನ ಕಳ್ಳಬಂಧುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ದಂಡಿ, ದಂಡಾಯುಧ, ದತ್ತವಂತ, ದತ್ತಭೂ, ಸುದಂಡ ದಂಡಕೇತು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಈ ಆರೂ ಜನ ಸೋದರರು ದಯಾಶೂನ್ಯರು. ದೈತ್ಯಸ್ವಭಾವದವರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಅಣ್ಣನಾದ ದಂಡಪಾಣಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನೀನು ಹಣದ ಲೋಭದಿಂದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದೆ. ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸ, ವೇಶ್ಯೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ದುರ್ಗುಣಗಳೂ ದುಶ್ಚಟಗಳೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದವು. ನಿನ್ನ ಸೋದರರೊಂದಿಗೆ ನೀನು ಆ ದೇಶದ ಒಂದು ಕಗ್ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಬಂದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಿಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ಯಾತ್ರಿಕರೂ ದೇಶಾಂತರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನೇ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದರು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಬಂಧುಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಚೌರ್ಯರೂಪವಾದ ಘೋರ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ಬಳಿಕ ಯಾರ ಧನವೂ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಧನವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮನೆಯೂ ಅವರ ಸ್ವಗೃಹವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೋಚಿದಿರಿ. ಎಲ್ಲ ಹೊಡೆದು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ ಹೀಗೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸೋದರರು ಕಳ್ಳತನವನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಕಸಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮ ಕುಕೃತ್ಯದಿಂದ ಆ ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಂತ ಎಲ್ಲವೂ ಉಧ್ವಸ್ತವಾಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸಹೋದರರೊಂದಿಗೆ ಆ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿನ ಗೂಢವಾದ ಗರ್ಭಾಗಾರದಂತಿರುವ ಒಳ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸು ದಾರಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾದ ನೀನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಒಂದು ತಿಳಿನೀರಿನ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಮೀಯಲಿಕ್ಕೆಂದು ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಹೊಕ್ಕರಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು. ಮೈ ತೊಳೆದು ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿರುವ ತಾವರೆ ದಂಟುಗಳನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಮುರಿದು ತಿಂದಿರಿ ನೀರು ಕುಡಿದಿರಿ. ಅದೇ ಆಗ ಬಿರಿದ ಎಷ್ಟೋ ತಾವರೆ ಹೂಗಳು, ಮೊಗ್ಗುಗಳು, ದಂಟುಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರಿದವು. ನೀರು ಕುಡಿದು ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಕುಡಿ ಮಿಡಿ ಚಿಗುರು ಹೀಚು ಕಸಕು ಕಾಯಿ ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಯಥೇಚ್ಛ ಜಲಪಾನ ಮಾಡಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ತಣಿವುಗೊಂಡು ತೀರದ ಮಳಲ ರಾಶಿಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ಸರ್ವವೇದ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವನಚರನಾದ ತಾಪಸ ವಿಪ್ರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ. ಅವನು ಕೂಡ ಆ ಜಲಾಶಯದ ವಿಮಲ ಸಲಿಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ. ಆಗ ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಾವರೆ ಹೂಗಳು ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಆವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಆ ಸರ್ವವೇದನು ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ನಿನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಹೊಂದಾವರೆ ಹೂವನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಸುದೈವದಿಂದ ನಿನಗೆ ಆಗ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಉದಿಸಿತು. ಆನಂದದಿಂದ ನೀನು ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಿರುವ ಒಂದು ಅಂದವಾದ ಕಮಲ ಕುಸುಮವನ್ನು ಆ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮನ ಹರಿ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ನೀಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮುದಿತ ಮಾನಸನಾದ ಆ ತಪಸ್ವಿಯು ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ಪದ್ಮ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿಸಿ ಇರಿಸಿ

ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ. ಅವನು ಮಾಡುವ ಆ ವಿಷ್ಣು ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೀನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಪ್ರಸನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡಿದೆ. ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ಹೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮುಡಿಯ ಮೇಲೆ ಏರಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಧನ್ಯತೆ ಎನಿಸಿತು. ನೀನು ನಸುನಗುತ್ತ ಆ ವಿಷ್ಣು ಪೂಜೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲದೇ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಂದಿಸಿದೆ ಆ ಸರ್ವವೇದ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ ಪುರುಷೋತ್ತಮನನ್ನು. ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣು ತುಂಬ ನೋಡಿದೆ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ನಷ್ಟವಾದವು. ನೀನು ಶುದ್ಧಾತ್ಮನಾದೆ.

ಕೆಲವು ಕಾಲದ ನಂತರ ನೀನು ಅದೇ ಘೋರಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮರಣಾನಂತರ ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ ನೀನು ಶ್ರೀಪತಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಸುಖಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಈಗ ಅದೇ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ನೀನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುವೆ. ಮತ್ತ ಈ ವಿಪ್ರಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಹರಿಭಕ್ತಿಯು ಉದಿಸಿದೆ. ನೀನು ಈಗ ಹಗಲಿರುಳೂ ಬಿಟ್ಟೂ ಬಿಡದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥಕಳೆಯದೇ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿರುವೆ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಆ ಪುಣ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಹಿಂದೆ ಹರಿಪೂಜೆಗೆ ನೀಡಿದ ಪುಷ್ಪದಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಿತವಾಗಿದೆ. ಭಗವದನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ನಿನಗೆ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೀನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುವೆ ನೀನು ಈಗ ಮುಕ್ತನಾದಂತೆಯೆ. ಇನ್ನು ನೀನು ಆನಂದದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗು.

ವೇದವ್ಯಾಸ:- ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದ. ಅನಂತರ ಆ ಪ್ರಜಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನಗೆ ತನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆಗೈದು ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಕೃತಾರ್ಥತೆಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಮೂರು ದಿನ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿಕಸಿತವಾದ ಕಮಲ ಕುಸುಮಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಹೂಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿದ.

ಹೀಗೆ ಪರರ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಕಮಲ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಪದ್ಮಪುಷ್ಪದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂಥ ಪುಣ್ಯ ಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗಬೇಡ.

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಃಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇವ ಮಯೋಚ್ಯತೇ ।
ಕಮಲೈರ್ಹರಿಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಪರಮ ಪದಂ ॥

ಕಮಲ ಹೂಗಳಿಂದ ಹರಿಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿನ ಪರಮಪದ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವದು ಸತ್ಯ ಸತ್ಯ.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೪ರ ಕ್ರಿಯಾಯೋಗಸಾರ ಖಂಡ ಪ್ರಜಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬೇಡರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿಎಂಬ ಹದಿಮೂರನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—೦—

ಭಗವತ್ ಪೂಜೆಯ ಮಹಿಮೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೪

ವೇದವ್ಯಾಸ:- ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠ, ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಡಗೂಡಿದ ನಾರಾಯಣ ದೇವರನ್ನು ವೈಷ್ಣವನಾದವನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಈ ಹರಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಪತಿತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಮ್ಲೇಂಛರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಂಧ ವಾಸನೆ ಬರುವಲ್ಲಿ, ನಾಸ್ತಿಕರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ, ಸುಳ್ಳು ಮಾತನಾಡುವವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದರಂತೆ ಹೊಡೆದಾಡುವವರ ಹಾಗೂ ಆಳುವವರ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವವರ ಕಪಟಿಗಳ ಮನೆ ಅಥವಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹರಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೊಡಗಿಸಬಾರದು. ''ಅಯ್ಯೋ ಅಪ್ಪಾ, ಅಕಟ, ಕಟ'' ಎಂದು ಮುಂತಾದ ದುಃಖೋದ್ಗಾರವನ್ನೂ ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನೂ ಕೌತುಕ ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನೂ ನಾಸ್ತಿಕರೊಡನೆ ಹರಟೆಯನ್ನೂ ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಧೃಡವಾಗಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಿರಬೇಕು. ಮನಃಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಮುಳುಗು ಹಾಕಿದರೂ ಅವನು ಚಂಡಾಲ ನಿದ್ದಂತೆಯೇ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ ಉಗ್ರ ತಪಸ್ಸು, ನಿರರ್ಥಕ. ಅದರಿಂದ ಮೈ ಒಣಗುವುದಷ್ಟೆ ಫಲ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮೇರು ಪರ್ವತದಷ್ಟು ಬಂಗಾರವನ್ನು ದಾನಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರಿಂದ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಷ್ಟೆ ಆಗುವುದು. ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿಗೆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ಶಾಕ, ಪಾಕ, ಕಿತ್ತಳೆ ಮೊದಲಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೂತನವಾದ ಧಾನ್ಯ ಪಕ್ವಾನ್ನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ದಾನ ನೀಡದರೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಪುಷ್ಯ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ರಸದಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಬ್ಬಿನ ರಸವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮೊಸರು ಅನ್ನ, ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಲುಕೂಡಿದ ಅನ್ನ, ಹಾಗೂ ಕಾಲಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ದೇವರಿಗೆ ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಬೇಕು. ಬಡವರಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಪುಷ್ಯ ಮಾಸದ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ದಿನ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ನೂತನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ದಾನ ನೀಡಬೇಕು. ಪುಷ್ಯ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮಂಟಪ, ಪೀಠ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಬಗೆಯ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ದೇವರ ಎದುರು ಶಂಖಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಗರುಡನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿದ ಗಂಟೆಯನ್ನು ದೇವರ ಎದುರು ಬಾರಿಸಬೇಕು. ಪೂಜಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಬೂರಿ, ತಬಲ, ಜಾಗಟೆ, ನಗಾರಿ, ಡಮರು, ಡಿಂಡಿಮ, ಕೊಳಲು, ತಾಳ, ಕಾಳಿ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿದವರು ಪಂಚಮಹಾಪಾಪಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವರು. ಅದರಂತೆ ದೇವರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಖವಾದ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸ್ತೋತ್ರಪಾಠ, ಪಾರಾಯಣ, ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪರಮಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವರು. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಲೀಲೆಯಿಂದಲೇ ಭಗವದನುಗ್ರಹದಿಂದ ದಾಟಿ ಮುಕ್ತಿಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವರು.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೪ರ ಕ್ರಿಯಾಯೋಗಸಾರ ಖಂಡ

ಭಗವತ್ ಪೂಜೆಯ ಮಹಿಮೆ ಎಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ರಾಮನಾಮದ ಮಹಿಮೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೫

ರಾಮನಾಮ ಪಠಿಸುವ ಗಿಳಿಯ ಕಥೆ

ವ್ಯಾಸ:- ವಿಷ್ಣುವಿನ ನಾಮವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವವರಿಗೆ ಅಶುಭ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಪಾಪವು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಗಲುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಯಾವುದೇ ಪಾಪದ ಲೇಪವು ಎಂದೂ ಆಗದಿರುವ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ ಎಂದರೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ನಾಮಸ್ಮರಣ ಮಾತ್ರ. ಈ ಹರಿಯ ನಾಮಸ್ಮರಣವನ್ನು ಕೂತಾಗ, ನಿಂತಾಗ ನಡೆದಾಡುವಾಗ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಮಲಗಿದಾಗ, ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವಾಗಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಾಮಸ್ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾಲ ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಲಿ, ಸ್ಥಳ ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಲಿ, ದೇಶ ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಲೀ, ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಪರಶು ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವೈಶ್ಯನು ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಸಕಲ ಸದ್ಗುಣಗಳು ನೆಲಿಸುವ ನಿಲಯದಂತಿರುವ ಆ ವೈಶ್ಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ವೈಶ್ಯರ ಕುಲಕ್ಕೆ ರತ್ನದಂತೆ ಇದ್ದ. ಆದರೆ ಆ ಪರಶುವಿಗೆ ಪ್ರಾಯದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮಿನ ರೋಗ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಜೀವಂತಿ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆಗೆ ಆಗ ಒಳ್ಳೆ ನವತಾರುಣ್ಯ. ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಾವಣ್ಯ ಲೀಲಾ ಲಾಸ್ಯ ತರುಣರ ಎದೆಯನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಪತಿ ಮೃತನಾದ ಬಳಿಕ ಅವಳು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ದುಃಖವೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾರುಣ್ಯದ ಮದ, ಲಾವಣ್ಯದ ಗರ್ವ ಎರಡೂ ಅವಳಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿ, ಅವಳ ಮತಿಭ್ರಮಣವನ್ನೇ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದವು. ಅವಳ ಬಂಧು ಬಳಗದವರು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಹಿತನುಡಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಆ ಹಿತೋಪದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಳು ಕಿವಿಗೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಮ ಕುಣಿಸಿದಂತೆ ಹರೆಯದ ಹೊಂಗನಸುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವಳು ಹದಿಬದೆಯ ಹಾದಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೀದಿಗೆ ಇಳಿದಳು. ಜಾರ ಪುರುಷರ ಮರುಳು ಗೊಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮನ ಸೋತು ತನ್ನ ಸತೀತ್ವವನ್ನೇ ಬಲಿಗೊಟ್ಟು ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದಳು. ವಿಟ ಪುರುಷರೊಡನೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವಿಹಾರ ವಿಲಾಸಗಳಿಗೆ ಮನೆಮಾರು ನೀತಿ ರೀತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತಳು. ಕಂಡ ಕಾಮುಕ ಪುರುಷರೊಡನೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಲಸಳಾಗಿ ಅಲೆದಾಡಿದಳು.

ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾದ ಅವಳ ತಂದೆ ಮಗಳ ಈ ಶೀಲಭ್ರಂಶವನ್ನು ಕಂಡು ಕುಪಿತನಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

ತಂದೆ:- ಪಾಪಿಷ್ಠೆಯೇ, ಪವಿತ್ರವಾದ ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಇಂಥ ಘೋರ ಪಾಪವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವೆ? ನೀನು ಇಂಥ ವ್ಯಭಿಚಾರಾದಿ ಅನಾಚಾರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೆಸಗುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಡ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಹುಟ್ಟಲಾರದು. ಈಗಲೇ ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು.

ತಂದೆಯ ಈ ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಆ ಜೀವಂತಿಗೆ. ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರನಡೆದಳು. ನಾಚಿಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರ ನಡೆದಳು. ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸದಳು. ಕಾಡು, ಬೇಡ, ಬಿಲ್ಲ, ಚಂಡಾಲ, ಮುಂತಾದ ಕಂಡ ಕಂಡ ಕಾಮಿ ಪುರುಷರೊಡನೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಕ್ರೀಡಾ ಲೋಲಳಾಗಿ ವೇಶ್ಯಾ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಓರ್ವ ಬೇಡನು ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಗಿಳಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ. ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಿತು ಆ ಗಿಳಿ. ಮರಿ ಇಂದ್ರಚಾಪವೇ ಇದ್ದಂತೆ ಇರುವ ಆ ಲೀಲಾ ಶುಕವನ್ನು ಈ ಜೀವಂತಿಯು ಆ ಬೇಡನಿಗೆ ಬೇಡಿದಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಶುಕಬಾಲಕನನ್ನು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಪೋಷಿಸಿದಳು. ಅದೇ ತನ್ನ ಮಗ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೆಳಸಿ ದೊಡ್ಡದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು.

ಆ ಹಕ್ಕಿಯು ಕೂಡ ಆ ಜೀವಂತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ವೇಶ್ಯೆಯು ಆ ಗಿಳಿಗೆ ರಾಮ, ರಾಮ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಸಿದಳು. ಮತ್ತು ತನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದಾಗಲೆಲ್ಲ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಆ ಗಿಳಿಯ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ರಾಮ ನಾಮವನ್ನು ತಾನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ಗಿಳಿಯು ಮಧುರವಾಗಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ತಾನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಲಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬಹುದಿನ ಸಾಗಿತು. ಆ ಗಿಣಿ ಗಣಿಕೆಯರ ರಾಮನಾಮದ ಪಠಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ರಾಮನ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರ ಪಾಪಗಳು ಕರಗಿ ಹೋದವು.

ಹೀಗೆಯೇ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಬೆಲೆವೆಣ್ಣು ಕೊನೆಯ ಉಸಿರನ್ನು ಎಳೆದಳು. ಆಗ ಆ ಗಿಳಿಯು ಬಾಳಿನ ಪಂಜರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು. ಹೀಗೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ವೇಶ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಗಿಳಿ ಎರಡೂ ಮರಣ ಹೊಂದಿದವು.

ಕೂಡಲೇ ಯಮಧರ್ಮ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ತರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಚಂಡ ಮೊದಲಾದ ತನ್ನ ಕ್ರೂರರಾದ ಕಿಂಕರರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದ. ಇತ್ತ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕದಿಂದ ವಿಷ್ಣುದೂತರು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಮದೂತರು ಹಾದಿ ಬಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮೃತ್ಯುಪಾಶದಿಂದ ಬಿಗಿದು ಒಗೆದಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಪಿತ್ತ ನೆತ್ತಿಗೇರಿತು ವಿಷ್ಣುದೂತರಿಗೆ. ಆರಕ್ತನಯನರಾಗಿ ನುಡಿದರು ವಿಷ್ಣುದೂತರು ಯಮದೂತರಿಗೆ.

ವಿಷ್ಣುದೂತರು:- ಶ್ರೀಹರಿಯ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕೂಡ ಯಮದೂತರು ದಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ವಿಷಯ.

ಹೀಗೆ ನುಡಿದ ಆ ವಿಷ್ಣುದೂತರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಚಕ್ರದ ಧಾರೆಯಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬಿಗಿದ ಮೃತ್ಯುಪಾಶವನ್ನು ಹರಿದೊಗೆದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಮ ದೂತರಿಗೆ ತಡೆಯಲಾಗದಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತು. ಆಗ ಅವರು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಉರಿದೆದ್ದು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬೆಂಕಿಯ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಸುರಿಸತೊಡಗಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಯಮದೂತರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖನಾದ ಚಂಡ ಎಂಬುವವನು ಆ ವಿಷ್ಣುದೂತರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ.

ಈ ಪಾಪಿಗಳಾದ ಗಿಳಿ ಹಾಗೂ ಜೀವಂತಿಯರನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ಇಂಥ ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠಳಾದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ನಿಮಗೆ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿರಿ. ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ನರಕಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರೋ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರೋ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಹೋಗಲಿ. ಹೀಗೆ ನುಡಿದು ಆ ಯಮಕಿಂಕರರು ಸಿಂಹನಾದ ಮಾಡಿದರು. ಶಂಖಗಳನ್ನು ಊದಿದರು. ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಠೇಂಕರಿಸಿದರು. ಗುರಿ ಇಟ್ಟರು ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟರು.

ವಿಷ್ಣುದೂತರು ಏನು ದುರ್ಬಲರೆ? ಅವರು ಅಸ್ತ್ರ ಹಿಡಿದರು. ಕೆಲವರು ಶೂಲವನ್ನು ತೂರಿದರು. ಹಲವರು ಶಕ್ತಿ ಆಯುಧವನ್ನು ಎಸೆದರು. ಹಲವರು ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ಹಲವರು ಬಿಲ್ಲುಬಾಣಗಳನ್ನು ಈಡಾಡಿ ವಿಷ್ಣುದೂತರನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು.

ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಆ ಹರಿಯ ಕಿಂಕರರು ಗಾಯಗೊಳ್ಳಲೂ ಇಲ್ಲ. ಗಾಬರಿಯಾಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಯಮಭಟರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತೂರಿ ತೂರಿ ಒಗೆದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಗದಾಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಹೊಡೆದು ಒಡೆದು ಪುಡಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದ ಧಾರೆಯಿಂದ ಹಲವರ ಕಾಲು ಕತ್ತರಿಸಿದವು. ಕೆಲವರ ಕೈ ಕಡಿದು ಬಿದ್ದವು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅನೇಕ ಯಮದೂತರ ಎದೆ ಸೀಳಿದವು. ತಲೆ ಸಿಡಿದವು. ಹಲವರ ಕಾಲು ಮುರಿದವು. ಕೆಲವರು ತೊಡೆ ಒಡೆದು ಬಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಗಾಬರಿಯಾದ ಯಮದೂತರು ಆ ಸಮರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದರು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಯಮದೂತರ ಮುಂದಾಳು ಎನಿಸಿದ ಚಂಡನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಳಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕಿಂಕರರಿಗೆ ಘೋರ ಪೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಭಗವದ್ದೂತರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಹದನವಾದ ಆಯುಧಗಳ ಮಳೆಗರೆದು ಚಂಡವಿಕ್ರಮನಾದ ಆ ಚಂಡನನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಅದರಿಂದ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದ ಚಂಡನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಹಾರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ವಿಷ್ಣುದೂತರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಪ್ರಹರಿಸಿದ. ಅವರ ಮೈಯಿಂದ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ರಕ್ತವು ಸುರಿಯತೊಡಗಿತು ಚಂಡನ ಈ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ವಿಷ್ಣುದೂತರು ಸುಪ್ರಕಾಶನ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಸುಪ್ರಕಾಶ ಎಂಬ ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದನು ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ ಯಮದೂತರನ್ನು ಹಣಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಗದೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಜಪಾ ಕುಸುಮದಂತೆ ಕೆಂಪಡರಿದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನಾಗಿ ತನ್ನ ಘೋರವಾದ ಗದೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಚಂಡನ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ. ಅದರಿಂದ ಚಂಡ ನೆತ್ತರಕಾರಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಬಿದ್ದ. ಆಗ ಯಮಭಟರು ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಚಂಡನನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರ್ಛಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಯಮಪುರಿಗೆ ಅಳುತ್ತ ಕರೆಯುತ್ತ ಗೋಗರೆಯುತ್ತ ಧಾವಿಸಿ ಓಡಿ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಯಮನ ಮುಂದೆ ದುಃಖೋದ್ರೇಕದಿಂದ ದೂರಿದರು.

ಯಮದೂತರು:- ಪ್ರಭು, ನಾವು ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸ ಹೋಗಿ ಇಂಥ ದುರ್ದೆಶೆಗೆ ಈಡಾದೆವು. ನೋಡು, ನಮ್ಮ ಬವಣೆಯನ್ನು, ಮಹಾಪಾಪಿಗಳಿಬ್ಬರು ಕೇವಲ

'ರಾಮ' ಎಂಬ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪುರಕ್ಕೇ ತೆರಳಿದರು. ನಿನ್ನಿಂದ ದಂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಪಾಪಿಗಳೂ ಕೂಡ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಭುತ್ವ ಏನು ಉಳಿಯಿತು? ನಿನ್ನ ಅಧಿಕಾರವಾದರೂ ಏನು ಇದ್ದಂತಾಯಿತು ! ವಿಷ್ಣುದೂತರು ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ್ದರೂ ಆ ಸೋಲು ನಮಗಲ್ಲ. ನಿನ್ನದೇ ಸೋಲು, ನಿನಗೇ ಅವಮಾನ.

ಯಮ:- ದೂತರೆ, ರಾಮ ಎಂಬ ಪವಿತ್ರವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದವರು ನನಗೆ ಎಂದಿಗೂ ದಂಡನೀಯರಲ್ಲ. ರಾಮನಾಮವನ್ನು ಪಠಿಸಿದ ಜೀವಂತಿ ಮತ್ತು ಆ ಗಿಳಿ ಇಬ್ಬರೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಭಕ್ತರೇ ಸರಿ.

ರಾಮನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ನಾಶವಾಗದ ಪಾಪವೇ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರಿ.

ಯೇ ಮಾನವಾಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಮಧುಸೂದನಸ್ಯ ।
ನಾಮಾನಿ ಘೋರದುರಿತೌಘ ವಿನಾಶನಾನಿ ॥
ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸ್ಮರಂತಿ ವಿಬುಧಪ್ರವರಾರ್ಚಿತಸ್ಯ ।
ತೇ ಪಾಪಿನೋಽಪಿ ಹಿ ಭಟಾ ಮಮ ನೈವ ದಂಡ್ಯಾಃ ॥

ಯಾವ ಜನರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಾಮಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವರೋ ಅವರು ಎಂಥ ಪಾಪಿಗಳಾದರೂ ನನ್ನ ದಂಡಶಿಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಲ್ಲ.

ದಾಮೋದರೇಶ್ವರ ಮುಖಾಮರ ವೃಂದ ಸೇವ್ಯ
ಶ್ರೀವಾಸುದೇವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಾಧವೇತಿ ।
ಯೇಷಾಂ ಭವಂತಿ ವದನೇಷು ಸದೈವ ಶಬ್ದಾಃ
ದೂತಾ ನಮಾಮ್ಯಹಮಪಿ ಪ್ರತಿವಾಸರಂ ತಾನ್ ॥

ದೂತರೇ! ಮಹಾದೇವರೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀವಾಸುದೇವ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ಮಾಧವ, ದಾಮೋದರ ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇರುವವೋ, ಅಂಥ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾರಾಯಣಸ್ಯ ಜಗದೇಕಪತೇರ್ಮುರಾರೇಃ
ರರ್ಚಾಸು ಚಿತ್ತಮತಿಹಾರ್ದಿ ನೃಣಾಂ ಚ ಯೇಷಾಂ ।
ತೇಷಾಮಹಂ ಚ ಸತತಂ ಸುಭಟಾ ಹ್ಯಧೀನೋ
ಯೇ ತೇ ಪ್ರಫುಲ್ಲಕಮಲೇಕ್ಷಣರೂಪಭಾಜಃ ॥

ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ನಾರಾಯಣನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಚಿಂತನದಲ್ಲಿಯೇ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ಆಸಕ್ತವಾಗಿದೆಯೋ, ಮತ್ತು ಯಾರು ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯರ್ಥಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನ ಅತ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆ ಭಗವಂತನ ಸಾರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರೋ, ಅಂತ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಾನೂ ಸಹ ಅಧೀನನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಯೇ ವಿಷ್ಣು ಪೂಜನರತಾಃ ಹರಿಭಕ್ತ ಭಕ್ತಾಃ
ಏಕಾದಶೀ ವ್ರತರತಾಃ ಕಪಟೈರ್ವಿಹೀನಾಃ ।
ಯೇ ವಿಷ್ಣುಪಾದಸಲಿಲಂ ಶಿರಸಾ ವಹಂತಿ
ತೇ ಪಾಪಿನೋಽಪಿ ನ ಭಟಾ ಮಮ ದಂಡನೀಯಾಃ ॥

ಭಟರೇ, ಯಾರು ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತರೋ, ಯಾರು ಹರಿಯ ಭಕ್ತರ ಭಕ್ತರೂ ಆಗಿರುವರೋ, ಏಕಾದಶೀ ವ್ರತವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಇರುವರೋ ಮತ್ತು ಯಾರಲ್ಲಿ ಮೋಸ, ಕಪಟ ಇಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾದವನ್ನು ತೊಳೆದು ತೀರ್ಥವನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಧರಿಸುವರೋ, ಅಂಥವರು ಎಷ್ಟೇ ಪಾಪಮಾಡಿರಲಿ ಅವರನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ದಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಯೇ ಭುಂಜತೇ ಭಗವತೋ ಮಧುಸೂದನಸ್ಯ
ನೈವೇದ್ಯ ಶೇಷ ಮಖಿಲೌಘವಿನಾಶಕಾರಿ ।
ಯೇ ಕರ್ಣಯೋಶ್ಚ ಶಿರಸಿ ಚ್ಛದನಂ ತುಲಸ್ಯಾಃ
ನಿತ್ಯಂ ವಹಂತಿ ಚ ಭಟಾಃ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ತಾನ್ ॥

ನನ್ನ ಭಟರೇ, ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಮಧುಸೂದನನ ನೈವೇದ್ಯ ಶೇಷವನ್ನು ಯಾರು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೋ, ಮತ್ತು ಯಾರು ಎರಡೂ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಯ ಮೇಲೂ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ತುಳಸಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಧರಿಸುವರೋ ಅಂಥ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಯೇ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯಕಥನೇಷು ಸದಾಽನುರಕ್ತಾಃ
ಲೋಕಪ್ರಿಯಾಶ್ಚ ಶರಣಾಗತಲೋಕಪಾಲಾಃ ।
ಪಶ್ಯಂತಿ ಯೇ ಚ ಸತತಂ ವಿಷವತ್ ಪರಸ್ವಂ
ತೇ ಮಾನವಾ ಮಮ ಭಟಾ ನ ಹಿ ದಂಡನೀಯಾಃ ॥

ಯಾರು ನಿಜವನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ನಿರಂತರವೂ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠರಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತ ಲೋಕಪ್ರಿಯರಾಗಿರುವರೋ, ಹಾಗೂ ಯಾರ ಹೆರವರ ಹಣವನ್ನು ಹಾಲಾಹಲದಂತೆ ಹೇಯವೆಂದು ಬಗೆಯುವರೋ, ಅಂಥ ಮಾನವರು ದೂತರೇ! ಎಂದೂ ನನ್ನ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಲಾರರು.

ಯೇ ಚಾನ್ನದಾನನಿರತಾಃ ಸಲಿಲಪ್ರದಾಶ್ಚ
ಭೂಮಿಪ್ರದಾನಿಖಿಲಲೋಕ ಹಿತೈಷಿಣಶ್ಚ ।
ಯೇ ವೃತ್ತಿಹೀನ ಜನತೃಪ್ತಿಕರಾಃ ಪ್ರಶಾಂತಾ
ದೂತಾ ನ ತೇ ಖಲು ಕದಾಽಪಿ ಚ ದಂಡನೀಯಾಃ ॥

ಯಾರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾಗಿರುವರೋ ಹಾಗೂ ಯಾರು ಭೂದಾನ, ಜಲದಾನ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರೋ, ಉಪಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಾಧನವೂ ಇಲ್ಲದ ಬಡವರಿಗೆ ವೃತ್ತಿ, ದತ್ತಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವರೋ, ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾದ ಅಂಥ ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವದ ಸಜ್ಜನರನ್ನು ನನ್ನ ದೂತರಾದ ನೀವು ಎಂದೂ ದಂಡಶಿಕ್ಷಾದಿಗಳಿಂದ ಹಿಂಸಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಯೇ ಜ್ಞಾತಿಪೋಷರತಾಃ ಪ್ರಿಯವಾದಿನಶ್ಚ ।
ಯೇ ದಂಭಕೋಪಮದಮತ್ಸರ ಹೀನ ಚಿತ್ತಾಃ ॥

ಯೇ ಪಾಪದೃಷ್ಟಿರಹಿತಾಃ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಾಶ್ಚ ।
ತೇಷಾಮಹಂ ನ ವಿದಧಾಮಿ ಕದಾಽಪಿ ಚರ್ಚಾಮ್ ॥

ಯಾರು ಆಪ್ತರು ಇಷ್ಟರು, ಜ್ಞಾತಿಗಳೂ ಮೊದಲಾದವರ ಪೋಷಣವನ್ನು ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮಾಡುವರೋ ಪಾಪದೃಷ್ಟಿರಹಿತರೋ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವರೋ, ದಂಭ, ಕೋಪ, ಮದ, ಮತ್ಸರ, ಮುಂತಾದ ದುರ್ಗುಣಗಳು ಯಾರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಿಲ್ಲವೋ ಯಾರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಥ್ಯವಾದ ಪ್ರಿಯಮಾತುಗಳನ್ನೇ ನುಡಿಯುವರೋ, ಇಂಥವರ ತಂಟೆಗೇ ನಾನು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ.

ವೇದವ್ಯಾಸ:- ಹೀಗೆ ಯಮದೇವರು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಯಮದೂತರು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಎಲ್ಲ ಹೆಸರುಗಳೂ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ಮತ್ತು ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ವದಾ ಸಂಸ್ಮರಣೀಯ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಎಲ್ಲ ನಾಮಗಳಿಗಿಂತ ರಾಮ ಎಂಬ ನಾಮವು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ''ರಾಮ'' ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳ ಈ ಜೋಡಿಯು ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮಿಗಿಲು, ಈ ರಾಮ ಶಬ್ದದ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಎಂಥ ಪಾಪಿಯೂ ಸಹ ಪರಮ ಪದವನ್ನು ಐದುತ್ತಾನೆ. ಈ ರಾಮನಾಮದ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು **''ಮಹೇಶ ಏವ ಜಾನಾತಿ, ನಾನ್ಯೋ ಜಾನಾತಿ ಜೈಮಿನೇ''!**

ಪರಮೇಶ್ವರನೊಬ್ಬನೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಬೇರಾರಿಗೂ ಅದರ ಮಹಿಮೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳ ಪಠನದಿಂದ ಬರುವ ಫಲವು ''ರಾಮ'' ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನೆನೆಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದೊರಕುವದು.

ಅಹೋ ಚಿತ್ತಂ ಮನುಷ್ಯಣಾಂ ಚರಿತ್ರಮಿದಮುಚ್ಯತೇ ।
ರಾಮೇತಿ ಮುಕ್ತಿದಂ ನಾಮ ನ ಸ್ಮರಂತಿ ದುರಾಶಯಾಃ ॥

ಮನುಷ್ಯರ ಚರ್ಯೆ, ಚರಿತ್ರೆಗಳೇ ವಿಚಿತ್ರ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಕೊಡುವ 'ರಾಮ' ಎರಡರಕ್ಷರದ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪಠಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ವಕ್ತುಂ ಶ್ರಮೋ ನ ಚಾಲ್ಪೋಽಪಿ ಶ್ರೋತುಮತ್ಯಂತ ಸುಂದರಮ್ ।
ತಥಾಽಪಿ ರಾಮ ರಾಮೇತಿ ನ ವದಂತಿ ದುರಾಶಯಾಃ ॥

'ರಾಮ' ಎಂಬ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಶ್ರಮವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಲೂ ಅತಿ ಮಧುರ ಈ 'ರಾಮ' ಶಬ್ದ ಇಷ್ಟಾದರೂ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯ ದುರುಳರು ರಾಮ ರಾಮ ಎಂದು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೋಕ್ಷವು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭ. ಅಂಥ ಮೋಕ್ಷವು ಕೇವಲ ರಾಮನಾಮದಿಂದಲೇ ದೊರಕುವಾಗ ಬೇರೆ ಕರ್ಮಗಳು ಏಕೆ?

ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಚ ತರ್ಪಣೇ ಚೈವ ಬಲಿದಾನೇ ತಥೋತ್ಸವೇ ।
ಯಜ್ಞೇ ದಾನೇ ವ್ರತೇ ಚೈವ ದೇವತಾರಾಧನೇಽಪಿ ಚ ॥

ಅನ್ಯೇಷ್ವಪಿ ಚ ಕಾರ್ಯೇಷು ವೈದಿಕೇಷು ವಿಚಕ್ಷಣಃ ।
ಸ್ಮರೇದ್ಯಸ್ತತ್ಫಲಪ್ರೇಪ್ಸೂ ರಾಮ ರಾಮೇತಿ ಭಕ್ತಿತಃ ॥

ಪಿತೃಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡುವ ಶ್ರಾದ್ಧ, ತರ್ಪಣ, ಹಾಗೂ ದೇವತೆಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡುವ ವ್ರತ, ಬಲಿದಾನ, ಉತ್ಸವ, ಯಜ್ಞ, ಆರಾಧನೆ, ಇನ್ನಿತರ ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಅನುಷ್ಠಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪೂರ್ತಿ ಫಲ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ರಾಮ, ರಾಮ ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

"ಓಂ ನಮೋ ರಾಮಾಯ" ಎಂಬ ಓಂಕಾರ ಪೂರ್ವಕವಾದ ರಾಮಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಈ ಶ್ರೀರಾಮ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ತನ್ನ ಸಕಲ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಮ ರಾಮ ಎಂದು ನುಡಿದರೆ ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠನೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ, ಭೀಕರವಾದ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ, ರಾಜರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ, ಕೋಟೆ ದುರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ, ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಭಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ, ಕೆಟ್ಟ ಕನಸು ಕಂಡಾಗ, ಗ್ರಹಗಳ ಪೀಡೆ ಒದಗಿದಾಗ, ಉತ್ಪಾತ, ಭೂಕಂಪ, ಹಾಗೂ ಉಲ್ಬಣವಾದ ರೋಗಗಳ ಭಯವು ಒದಗಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಮನುಷ್ಯನು ರಾಮನಾಮವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಮಾನವರ ಭಯಾಪಾಯಗಳೆಲ್ಲ ದೂರವಾಗಿ ಅವರ ವಿಘ್ನವಿಡ್ಡೂರಗಳೆಲ್ಲ ಕಳೆದು ಹೋಗಿ ಶುಭೋದಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಆಗುವುದು. ರಾಮ ಎಂಬ ಈ ನಾಮವು ಎಲ್ಲ ಅಶುಭಗಳನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸುವದು. ಈ ರಾಮನಾಮವು ಮಾನವರ ಮನೋರಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈಡೇರಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಕರುಣಿಸುವುದು.

ಕೋಟಿಜನ್ಮದ ತನ್ನ ಪಾಪರಾಶಿಯೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡಲೇ ಧ್ವಂಸವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತು ತನಗೆ ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಸಕಲವಿಧವಾದ ಸುಖಸೌಭಾಗ್ಯ ಸಂಪದಗಳು ದೊರಕಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರು ಬಯಸುವರೋ, ಅವರು ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ರಾಮ ಎಂಬ ನಾಮವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸತತವೂ ಪಠಿಸುತ್ತ ಇರಬೇಕು. ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಕೊಡುವ ಈ ಮಧುರವಾದ ರಾಮನಾಮಕ್ಕೆ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿನ ಸುಖಸಂಪದಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೪ರ ಕ್ರಿಯಾಯೋಗಸಾರ ಖಂಡ ರಾಮನಾಮದ ಮಹಿಮೆ ರಾಮನಾಮ ಪಠಿಸುವ ಗಿಳಿಯ ಕಥೆ ಎಂಬ ಹದಿನೈದನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—೦—

ಚಕ್ರಿಕ ಬೇಡನ ಆಖ್ಯಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೬

ವ್ಯಾಸ:- ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠ, ಪರಬ್ರಹ್ಮನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ, ಅಂತ್ಯಜ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಕೃತಾರ್ಥರು, ಅಂಥವರ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಹರೇರಭಕ್ತೋ ವಿಪ್ರೋऽಪಿ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಶ್ವಪಚಾಧಮಃ ।
ಹರಿಭಕ್ತಃ ಶ್ವಪಾಕೋऽಪಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಿಕಃ ॥

ಹರಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸಹ ಹರಿಭಕ್ತನಾದ ಚಂಡಾಲನಿಗಿಂತ ಅಧಮ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹರಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವ ಚಂಡಾಲನೂ ಕೂಡ ಅಭಕ್ತನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಅರಿಯಬೇಕು.

ಸ ಕಥಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಯಸ್ತು ಹರಿಭಕ್ತಿ ವಿವರ್ಜಿತಃ ।
ಸ ಕಥಂ ಶ್ವಪಚೋ ಯಸ್ತು ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಮಾನಸಃ ॥

ಹರಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ! ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವ ಚಾಂಡಾಲ ಹೇಗೆ ಚಾಂಡಾಲ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ?

ಅವ್ಯಾಜೇನ ಯದಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಶ್ವಪಾಕೇನಾಪಿಪೂಜ್ಯತೇ ।
ತದಾ ಪಶ್ಯೇತ್ತಮಪ್ಯೇವಂ ಚತುರ್ವೇದಿದ್ವಿಜಾಧಿಕಂ ॥

ಅವ್ಯಾಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಚಂಡಾಲನು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ, ಅವನು ನಾಲ್ಕು ವೇದ ಓದಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಿಕ ಎಂಬ ಓರ್ವ ಜಾತಿಹೀನನಾದ ಬೇಡನು ಇದ್ದ. ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳನ್ನು ಪರದೇವತೆಯೆಂದು ಸರ್ವದಾ ಆರಾಧಿಸುವ ಆ ಚಕ್ರಿಕ ದಯಾ ಸಹಿತ, ದಂಭರಹಿತ, ಎಂದಿಗೂ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನೂ ಅವನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಅನುರಾಗ ಅವನ ಮೇಲೆ. ಅವನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವ ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಎಂದೂ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಶಿಷ್ಟ ವಿಶಿಷ್ಟ ವೈಷ್ಣವರೊಡನೆ ಮಾತನ್ನೂ ಎಂದೂ ಆಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಭಕ್ತಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಎಂದೂ ಹರಿದಾಡದ ಭಗವನ್ನಿಷ್ಠೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಅದ್ಹೇಗೋ ಮೂಡಿತ್ತು. ಸ್ಥಿರತರವಾದ ಭಕ್ತಿಭರದಿಂದ ಅವನು ನಿರಂತರವೂ ಹರೇ, ಕೇಶವ, ವಾಸುದೇವ, ಜನಾರ್ದನ, ಗೋವಿಂದ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಭಗನ್ನಾಮಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ. ಹಗಲಿರುಳೂ ಹರಿನಾಮಗಳನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸವಿಹಣ್ಣು ದೊರೆತರೆ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಕಚ್ಚಿ ತಿಂದು ರುಚಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ.ಸಿಹಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರತೆಗೆದು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೈವೇದ್ಯವೆಂದರ್ಪಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ವಾऽಪ್ಯನುಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ದ್ವಯಮೇವ ನ ವೇತ್ತಿ ಸಃ ।
ನಿಜಜಾತಿಸ್ವಭಾವೋ ಹಿ ಸತತಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವರ್ತತೇ ॥

ಇದು ಉಚ್ಛಿಷ್ಟವೋ, ಶಿಷ್ಟವೋ ಎಂಜಲವೋ, ಮೀಸಲವೋ ಯಾವುದೂ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಸ್ವಭಾವವು ಎಲ್ಲರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಒಳ್ಳೇ ಪಕ್ವವಾದ ಹಣ್ಣನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಕಗ್ಗಾಡಿನ ಗೂಢವನಾಂತರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಅಂಡಲೆದ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊರಟೆ ಗಿಡದ ಒಂದು ಕೊಂಬೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ವವಾದ ಹಣ್ಣು ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ. ಆದರೆ ಅದೊಂದು ಹೆಮ್ಮರ, ಬಾನುದ್ದ ಬೆಳೆದ ಮೊರಟೆಗಿಡದ ಎತ್ತರ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹಣ್ಣು ಕೈಗೆ ಎಟಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಚಕ್ರಿಕನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಪ್ರಿಯಾಲ ವೃಕ್ಷದ ಆ ಫಲವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಹರಿದ. ತನ್ನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಬಾಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿದ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಯಿಯು ಬೇಡನ ಮುಖದ ಅಂಗಳದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಜಾರಿ ಗಂಟಲಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಅದು ಪೂರ್ತಿ ತನ್ನ ಗಂಟಲದ ಒಳಗೆ ಇಳಿದು ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರಬಾರದು. ಎಂದು ಚಕ್ರಕನು ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಗಂಟಲನ್ನು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಹರಿಭಕ್ತಿ ಪರಾಯಣನಾದ ಚಕ್ರಿಕ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ. ''ಈ ಹಣ್ಣನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ನನ್ನಂಥ ಪಾಪಿ ಯಾರು? ಈ ಹಣ್ಣಿನ ರುಚಿ ನೋಡಿ ಸಿಹಿ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ನಾನಿದನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ. ನನ್ನ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಾಲಿಗೆಯ ಅಂಗಳದಿಂದ ಕೊಂಚ ಹಿಂಜರಿದು ಗಂಟಲಕ್ಕೆ ಅಡರಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಗೊಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮಹಾಪಾಪಿಯೆನಿಸುವೆನು. ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ನಿವೇದಿತವಾಗದ್ದನ್ನು ತಿಂದ ಮಹಾಹಾಪವು ನನಗೆ ತಗಲುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಗಂಟಲಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು.'' ಹೀಗೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಚಕ್ರಿಕನು ತನ್ನ ಗಂಟಲದ ತುದಿಯತ್ತ ಉರುಳಿದ ಆ ಪ್ರಿಯಾಲ ಫಲ ಮೊರಟೆಕಾಯಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಗಂಟಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಂದ ಗುದ್ದಿಕೊಂಡ. ಮುಖದಿಂದ ಕೆಮ್ಮಿ, ಕ್ಯಾಕರಿಸಿ, ಉಗುಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಏನಾದರೂ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಆ ಕಾಯಿ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡದಿರುವ ಆ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಈ ಚಕ್ರಕನು ಗಂಟಲ ಒಳಗೆ ಇಳಿಯಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಕಂಠನಾಲದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲಗೆಯ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು.

ಆಗ ಆ ಚಕ್ರಕನು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಗಂಟಲಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ದು, ಕಡಿದು ಆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದ. ಅದನ್ನು ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ತಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ, ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಅವನ ನಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ನೈವೇದ್ಯ ಇಟ್ಟು ಸಮರ್ಪಣೆಗೈದ. ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನೆತ್ತರ ಪುಟಿದು ಕೋಡಿಯಾಗಿ ಹರಿದು ಅವನ ಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ರಕ್ತಸಿಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಬಾಧೆ ತಾಳಲಾರದೇ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಬಿದ್ದ. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿತು.

ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ದೃಷ್ಟಿಗದು ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಹರಿ ನೊಂದುಕೊಂಡ ''ಇವನಂಥ ಭಕ್ತ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಕೊಯ್ದು ನನಗೆ ಫಲವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ಭಕ್ತಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ತಲುಪಿದ ಹಾಗೂ ನನಗಾಗಿ ಆತ್ಮಾಹುತಿಯನ್ನೇ ನೀಡಿದ ಈ ಭಕ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠನಿಗೆ ನಾನು ಎಂಥ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಲಿ? ಏನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವನ ಋಣ ತೀರುವುದು?''

ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಗರುಡಧ್ವಜನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತನ್ನ ಕಮಲಕೋಮಲವಾದ ಕರತಲದಿಂದ ಆ ಬೇಡನ ತಲೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ. ಭಗವಂತನ ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಆ ಚಕ್ರಕಕಿರಾತ ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿದ.

ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಎದ್ದು ಕುಳಿತ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಪರಿತೋಷಗೊಂಡ ಆ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ತಾನುಟ್ಟ ಪೀತಾಂಬರದ ಸೆರಗಿನಿಂದಲೇ ಆ ಬೇಡನ ಮೈಗೆ ಮೆತ್ತಿದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕೊಡವಿದ. ಧೂಳಿಯನ್ನು ಒರೆಸಿದ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡೆದ ಆ ಚಕ್ರಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಕೊಡಲಿಯ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಆದ ಗಾಯವೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಸಾವು ನೋವು ಎಲ್ಲ ಮರೆತು ಹೋಯಿತು. ಅವನು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ನಾರಾಯಣನ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ.

ಗೋವಿಂದ ಕೇಶವ ಹರೇ ಜಗದೀಶ ವಿಷ್ಣೋ
ಜಾನಾಮಿ ಯದ್ಯಪಿ ನ ತೇ ಸ್ತುತಿಯೋಗ್ಯ ವಾಕ್ಯಮ್ ॥

ಸ್ತೋತುಂ ತಥಾಽಪಿ ರಸನಾ ಮಮ ವಾಂಛತಿ ತ್ವಾಂ
ಸ್ವಾಮಿನ್ ಪ್ರಸೀದ ಹರ ದೋಷಮಿಮಂ ಪ್ರವೃದ್ಧಮ್ ॥

ಗೋವಿಂದ, ಕೇಶವ, ಹರಿ, ಜಗದೀಶ, ವಿಷ್ಣು, ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾಕ್ಯ, ಉಚಿತವಾದ ಪದಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಅರಿಯೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತಿಸಲು ತವಕಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನನ್ನ ಜಿಹ್ವಾ ಚಾಪಲ್ಯವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಬರಲಿರುವ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು.

ಜಾನಾತಿ ದೇವ ಭವತೋ ಭುವನೈಕನಾಥ
ಭಕ್ತ್ಯೈವಯದ್ಯಪಿ ನೃಣಾಂ ಭವಬಂಧನಾಶಃ ।
ಏಕಾಂತ ಪಾಪಶಬರಾನ್ವಯಲಬ್ಧ ಜನ್ಮಾ
ವಿಷ್ಣೋಸ್ತಥಾಽಪಿ ಭಗವಾನ್ ಮಯಿ ಸುಪ್ರಸನ್ನಃ ॥

ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠರಾದ ಬೇಡರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ ಚಕ್ರಿಕಕಿರಾತನಿಗೆ ಭಗವನ್ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೇ, ನೀನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ, ಲೋಕಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾನವರ ಸಂಸಾರ ಬಂಧವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ಈಗ ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ.

ಯಸ್ಯ ಪ್ರಭೋ ತವಮನೋಜ್ಞಕರಾರವಿಂದ
ಸ್ಪರ್ಶಂ ಚತುರ್ಮುಖ ಮುಖಾ ಅಪಿ ದೇವವೃಂದಾಃ

ನ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ವಿದಿತಸ್ಯ ಮಯಾಽದ್ಯ ಲಬ್ಧಂ
ತ್ವತ್ತೋ ನ ಕೋಽಪಿ ಸದಯೋಂಜಸೇವಕೇಷು ॥

ಪ್ರಭು, ನಿನ್ನ ಮನೋಹರವಾದ ಹಸ್ತಕಮಲದ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಪಡೆಯಲಾರದೋ, ಅಂಥ ನಿನ್ನ ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶವು ನನ್ನಿಂದ ಹೊಂದಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ನಿಜಭಕ್ತರ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದಯಾಪರಿಪೂರ್ಣರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಯೇನ ತ್ವಯಾ ವಿನಿಹತಸ್ತ್ರಿದಶಾದ್ಯ ವೈರಿಃ
ಕಂಸಾಸುರೋ ನಿಮಿಸುತಃ ಕೃತ ಸರ್ವಪಾಪಃ ।
ಸೇಂದ್ರಾಮರಪ್ರಕರ ಮರ್ತ್ಯ ಹಿತಾಯ ಪೂರ್ವಂ
ತಸ್ಮೈ ನಮಃ ಪರಮ ಮಂಗಲದಾಯ ತುಭ್ಯಮ್ ॥

ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಥಮ ವೈರಿಯಾದ ಕಾಲನೇಮಿಯ ಮಗನಾದ ಕಂಸನು ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ. ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಮಾನವರಿಗೂ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಗಳಪ್ರದವಾದ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಯೇನ ತ್ವಯಾಽತಿ ಬಲಿನಾ ಯಮಲಾರ್ಜುನೌ ತೌ
ದೇವೋತ್ತಮೇನ ನಿಹತೌ ವಸುದೇವಜೇನ ।
ದುಷ್ಟಶ್ಚ ಕಾಲಯವನೋ ಯುಧಿ ಧೇನುಕಶ್ಚ
ತಸ್ಮೈ ನಮೋಽಸ್ತು ನವಮೇನಿಭಾಯ ತುಭ್ಯಂ ॥

ಅತಿ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಹಾಗೂ ದೇವೋತ್ತಮನಾದ ವಸುದೇವಕುಮಾರನಾದ ನಿನ್ನಿಂದ ಯಮಲಾರ್ಜುನರು ಸಂಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೋ, ಮತ್ತು ದುಷ್ಟನಾದ ಕಾಲಯವನ ಧೇನುಕ ನಿಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೋ, ಅಂಥ ನೂತನ ಮೋಡದಂತೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಿಂದೊಪ್ಪುವ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಪಾರಿಜಾತೋ ಹೃತೋ ಯೇನ ಜಿತಶ್ಚಾಖಂಡಲಸ್ತು ಯಾ
ಲೀಲಾಜಿತ ಮಹೇಶಾಯ ತಸ್ಮೈ ತುಭ್ಯಂ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಇಂದ್ರನನ್ನು ಗೆದ್ದು ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ತಂದ ಹಾಗೂ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕೂಡ ಲೀಲೆಯಿಂದಲೇ ಜಯಿಸಿದ ನಿನಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಹೀಗೆ ಚಕ್ರಕ ಬೇಡನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವರ ಬೇಡಲು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಆಗ ಆ ಬೇಡನು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕೇಳಿದ.

ಚಕ್ರಿಕ:- ಕೃಪಾಮಯನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಈ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ವರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಲಿ? ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಧೂಪ, ದೀಪ, ಪುಷ್ಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾಮಗಳನ್ನು ನೆನೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪಾದೋದಕವನ್ನು ಶಿರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಭುಜಿಂಸಲಿಲ್ಲ. ವ್ರತಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಂದು

ನೀನು ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿರುವೆ. ಇದು ವರವಲ್ಲವೆ? ಯಾವ ಧರ್ಮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದ, ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಟ ವಿಶಿಷ್ಟರಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತವಾದ ಕಾಡುಬೇಡರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಜನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶನಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಧನ್ಯನಾದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವರಣೀಯವಾದದ್ದೂ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾದುದೂ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನೀನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ವರವೊಂದನ್ನು ಬೇಡುವೆ ಕರುಣಿಸು.

''ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನಲೇ ನೆಟ್ಟಿರಲಿ.''

ಚಕ್ರಿಕ ಕಿರಾತನ ಈ ನಿಸ್ಪೃಹಬಾವನೆ, ಹರಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಮಪ್ರೀತನಾದ ನಾರಾಯಣ, ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ನಾಕೂ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಭರದಿಂದ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದ. ವಾತ್ಸಲ್ಯರಸವನ್ನು ಸೂಸುತ್ತ ನುಡಿದ.

ಶ್ರೀಹರಿ:- ವತ್ಸ, ಚಕ್ರಿಕ, ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾನು ಪರಮ ಪರಿತುಷ್ಟನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಿನಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಸಂತತವಾಗಿ ವರ್ಧಿಸುತ್ತ ಇರಲಿ.

ಹೀಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಭಗವಾನ್ ನಾರಾಯಣನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದೃಶ್ಯನಾದ. ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರನಾದ ಚಕ್ರಿಕ ಬೇಡನು ಪರಮಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಶ್ರೀಹರಿಯ ದರ್ಶನವಾದ ಬಳಿಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಅಸಾರತಾಭಾವ ಉದಿಸಿತ್ತು. ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ ತಲೆದೋರಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಅವನು ಮನೆ ಮಾರು ತೊರೆದ. ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟ. ದ್ವಾರಕಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನಡೆದ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತು ಬದುಕಿರುವ ವರೆಗೂ ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನಾರೂಪವಾದ ತಪೋನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ. ಆಯುಷ್ಯ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಮರಣಹೊಂದಿ ದೇವ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮೋಕ್ಷ ಹೊಂದಿದ.

ತಸ್ಮಾತ್ ಭಕ್ತವಶೋ ದೇವೋ ಭಕ್ತಿಮಾತ್ರೇಣ ತುಷ್ಯತಿ ।
ನ ಚ ಸ್ತೋತ್ರೈರ್ನ ವಿತ್ತೈಶ್ಚನ ನ ತಪೋಭಿರ್ಜಪೇನ ವಾ ॥

ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಭಕ್ತಿ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ತುಷ್ಟನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಭಕ್ತರ ಕೈಗೊಂಬೆ ಆ ಶ್ರೀಹರಿ. ಅವನು ಯಾವ ಮಂತ್ರ, ಸ್ತೋತ್ರ, ದ್ರವ್ಯ, ತಪ, ಜಪ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಒಲಿಸಲು ಭಕ್ತಿವೊಂದೇ ಮುಖ್ಯಸಾಧನ.

ಫಲಂ ಯದ್ಯಪಿ ಚೋಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ದತ್ತಂ ತೇನ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ ।
ತಥಾಽಪಿ ತುಷ್ಟವಾನ್ ವಿಷ್ಣುರ್ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭಕ್ತಿಮುಚಂಚಲಾಂ ॥

ಚಕ್ರಿಕ ಬೇಡನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ತಾನು ಕಚ್ಚಿತಿಂದು ಎಂಜಲಾದ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಲಿದ್ದ. ಆದರೂ ಅವನ ಸ್ಥಿರವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಹರಿ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾದ.

ಯೇ ಭಜಂತಿ ದೃಢಯಾ ಕಿಲ ಭಕ್ತ್ಯಾ
ವಾಸುದೇವಚರಾಂಬುಜ ಯುಗ್ಮಮ್ ।
ವಾಸವಾರಿ ವಿಭುಧಪ್ರವರೇಜ್ಯಂ
ತೇ ವ್ರಜಂತಿ ಮನುಜಾಃ ಕಿಲ ಮೋಕ್ಷಮ್ ।

ಯಾರು ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ವಾಸುದೇವನ ಅಡಿದಾವರೆಯ ಜೋಡಿಯನ್ನು ದೃಢತರವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯರು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೪ರ ಕ್ರಿಯಾಯೋಗಸಾರ ಖಂಡ
ಚಕ್ರಿಕ ಬೇಡನ ಆಖ್ಯಾನ ಎಂಬ ಹದಿನಾರನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ವೇಶ್ಯಾಲಂಪಟನಾದ ಭದ್ರತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ವೃತ್ತಾಂತ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೭

ಜೈಮಿನಿ:- ಗುರುಗಳೇ, ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರಿ. ಹರಿಕಥೆಯ ಸುಧೆಯ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿದವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೆಂಬುದುಂಟೆ?

ವ್ಯಾಸ:- ವತ್ಸ ಜೈಮಿನಿ, ಚತುರ್ವರ್ಗ ಫಲನೀಡುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ ಕೋಟಿಜನ್ಮದ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಳಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀಹರಿ.

ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ ಸ ಕಥಂ ಮರ್ತ್ಯೋ ಯೇನ ನಾರಾಧಿತೋ ಹರಿಃ ।
ಸ ಕಥಂ ಪಾತಕೀ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರ್ನಾರಾಯಣೇ ಪ್ರಭೌ ॥

ಯಾರು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ಹೇಗೆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನಾಕಿಗುತ್ತಾನೆ? ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಭು ನಾರಾಯಣನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಅವನು ಪ್ರಾತ ಹೇಗೆ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪಾಖ್ಯಾನವೊಂದನ್ನು ಹೇಳುವೆ ಕೇಳು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ನಗರ. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅದು ನೆಲೆ. ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳ ಮೇಲನ ಸ್ಥಳ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆ ರಮಣೀಯವಾದ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕೇಶವನು ವಾಸಿಸಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಭದ್ರತನು ಎಂದು ಅವನ ಹೆಸರು. ನೋಡಲು ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಿಯವಾದಿ. ಅವನಾಡುವ ಮಾತೆಲ್ಲ ಮಧುರ ಪ್ರಿಯಕರ. ಪವಿತ್ರಕುಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹುಟ್ಟು. ಅವನು ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ. ಪರನಾರಿಯರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ. ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆದ. ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸ ಬಿಟ್ಟ. ಪಾಖಂಡಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ನೇಹ ಅವನಿಗೆ ಕುದುರಿತು. ಹೆರವರ ಹಣವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿದ. ಧರ್ಮವನ್ನು

ನಿಂದಿಸಿದ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಗುರುಗಳ ಸೇವೆ ಅತಿಥಿಗಳ ಪೂಜೆ, ಸತ್ಯಭಾಷಣ, ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿದ.

ಒಂದು ದಿನ ಭದ್ರತನುವಿನ ತಂದೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧದಿನ ಬಂದಿತು. ಅವನಿಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜನರ ನಿಂದೆಗೆ ಹೆದರಿ ತಂದೆಯ ಶ್ರಾದವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಮಾಡಿದ. ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಿದ.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಅವನು ವೇಶ್ಯೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಭದ್ರತನು:- ಸುಂದರಿ, ಇಂದು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧ ಇಂದು ಸ್ತ್ರೀಸಂಗ ನಿಷಿದ್ಧ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವೇಶ್ಯೆಯ ಸಹವಾಸ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ. ಆದರೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ನೋಡು. ಈಗ ಅಪರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯ. ಎಂಥ ಭೀಕರವಾದ ಅಂಧಕಾರವು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದೆ. ಮಳೆಯಾಗಿ ದಾರಿ ಕೆಸರಿನಿಂದ ನಡೆಯಲು ಬಾರದಂತಿದೆ. ಆದರೂ ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಬಂದಿರುವೆ. ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ದಾರಿಯೇ ತೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಕಾಮ ದಾರಿ ತೋರಿದ. ಪ್ರೇಮ ಬೆಳಕು ಬೀರಿತು. ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿನ ವರೆಗೆ ಸೆಳೆತಂದು ಮುಟ್ಟಿಸಿತು. ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡದೇ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಬದುಕಿ ಇರಲಾರೆ. ತೀರ್ಥದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಫಲ? ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಗೈಯಲು ಆತುರನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಖ ನೀಡುವ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ಏನು ಫಲ, ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಸ್ವರ್ಗಸುಖ ನೀಡುವ ನೀನಿರುವಾಗ? ನನಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪವೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ. ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಿದೆ. ಜಪ, ಹೋಮ, ನೆರವೇರಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಜಪ, ನೀನೇ. ತಪ ನೀನೇ. ನೀತಿ ನಿಯಮ ಎಲ್ಲ ನೀನೇ. ನೀನೇ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾಧಾರಿ. ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯೇನು? ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗು.

ವೇಶ್ಯಾ:- ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯೇ, ನಿನ್ನಿಂದ ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಮಗನಿದ್ದೂ ಅಪುತ್ರನೇ ಆದಂತಾಯಿತು. ತಂದೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧದ ಒಂದು ದಿನವೂ ಸ್ತ್ರೀಸಂಗವನ್ನು ಬಿಡಲಾರದವ ನೀನು ! ಪಿತೃದಿನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಲೋಲನಾದ ಮಾನವನ ಶ್ರಾದ್ಧದ ಪುಣ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ರಾಕ್ಷಸರು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಈ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ? ನಿನ್ನ ಜನ್ಮವೇ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನವನ ಈ ದೇಹ ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಕ್ಷಣಿಕ, ಅಶ್ವಾಶ್ವತ. ಈ ಹೇಯವಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಮೇಲಿನ ಮೋಹದಿಂದ ಇಂಥ ಘೋರ ಪಾಪವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವೆ?

ಹೀಗೆ ಸುಮಧ್ಯಮಾ ಎಂಬ ವೇಶ್ಯೆಯು ಆ ಭದ್ರತನುವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜರಿದು, ಹೀಗಳೆದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದಳು. ಬಳಿಕ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೇ ವಿವೇಕೋದಯ ವಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ನುಡಿದ. ''ಅಯ್ಯೋ ! ಪಾಪಿಷ್ಠನಾದ ನನಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ. ನಾನು ಮಹಾಪಾಪಿ. ಒಬ್ಬ ವೇಶ್ಯೆಗಿರುವಷ್ಟೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ವಿವೇಕ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಶುದ್ಧವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಆತ್ಮಘಾತಕವಾದ ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ನಾನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಜಪ, ತಪ, ಹೋಮ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ,

ಅತಿಥಿಪೂಜೆ ಗುರು ಭಕ್ತಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಸೇವೆ ಹರಿಪೂಜೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇನ್ನೇನು ಗತಿ?

ಹೀಗೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾದ ಆ ಭದ್ರತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸುಮಧ್ಯಮಾ ವೇಶ್ಯೆಯ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ. ನೇರವಾಗಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆಗೈದು ಮುನಿಗಳೆದುರು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದ.

ನಮೋ ಮೃಕಂಡುಪುತ್ರಾಯ ಸರ್ವಲೋಕಹಿತೈಷಿಣೇ ।
ಜ್ಞಾನಾರ್ಣವಾಯ ವೈ ತುಭ್ಯಂ ನಿರ್ವಿಕಾರಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥

ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಿಗೂ, ಸಕಲ ಜನರಿಗೂ ಹಿತವನ್ನೇ ಬಯಸುವ ಮೃಕಂಡ ಮುನಿಯ ಪುತ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ನೀವು ಒಂದು ತಿಳಿವಿನ ತೋಯನಿಧಿ. ಕಾಮ ಕ್ರೋಧಾದಿ ವಿಕಾರಗಳು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನಿತೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಭದ್ರತನುವಿನ ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೀತರಾದರು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರು. ಬಯಸಿದ ವರ ಬೇಡು ಎಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಬಾಗಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ಆ ಭದ್ರತನು.

ಭದ್ರತನು:- ಪೂಜ್ಯರೇ, ನಾನೊಬ್ಬ ಪಾಪಿಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ನಾನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದು, ಪರಹಿಂಸೆ, ಪರಸ್ತ್ರೀ, ಪರದ್ರವ್ಯ, ಈ ಮೂರು ಮಾತ್ರ. ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಸಿವೆಯಷ್ಟು ಕೂಡ ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸಾರ ಒಂದು ಘೋರ ಸಾಗರ. ಇದನ್ನು ದಾಟುವುದು ದುಸ್ತರ, ನಾನೋ ಮಹಾಪಾಪಿ. ನನ್ನ ಉದ್ಧಾರದ ಹಾದಿ ಯಾವುದು? ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಗತಿಯೇನು?

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ:- ನೀನು ಪಾಪಿಯಾದರೂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೇ ಸರಿ. ಈಗಾದರೂ ನಿನಗೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಉದಯಿಸಿತಲ್ಲವೆ? ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಪಕ್ಕಾ ಪಾಪಿಯಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಪಾಪಿಗೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಎಂದಿಗೂ ಹುಟ್ಟುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ಪುಣ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಪಾಪದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವುದು. ನೀನು ಪಾಪಿಯಾದರೂ ನಿನ್ನ ಪಾಪದೃಷ್ಟಿ ಈಗ ಅಳಿದಿದೆ. ಪುಣ್ಯ ದೃಷ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಕರುಣೋನ್ಮುಖನಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಪಾಪಂ ಕೃತ್ವಾಽಪಿಯೋ ಮರ್ತ್ಯಃ ಪಾಪಾದ್ ಭೂಯೋ ನಿವರ್ತತೇ ।
ತಮುತ್ತಮಂ ನರಂ ಪ್ರಾಹುಃ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಾರ್ಚಿತಾಚ್ಯುತಮ್ ॥

ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕವೂ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಹಿಂದೆಗೆಯುವನೋ ಅವನು ಸಜ್ಜನನೇ ಸರಿ. ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ಪರಾಂಙ್ಮುಖತೆ ಉಂಟಾಗುವದು. ಶ್ರೀಹರಿಯು ಪಾಪಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಭಕ್ತನನ್ನು ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನಿತ್ತು ಉದ್ಧರಿಸುವನು. ಆದುದರಿಂದ ನಿನಗೂ ಸಹ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಯೆಯಿಂದ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ, ಸದ್ಗತಿಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನೀನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಈಗ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಪೂಜೆ, ಪಾಠ, ಪ್ರವಚನ, ಹೋಮ, ಹವನಾದಿ ಅನೇಕ ನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿವೆ. ನಾನೀಗಲೇ ಹೋಗಬೇಕು.